

יב. אשה שהיה לה שבר רגל או שבר יד, והרופאים עשו לה גבס, וההורידו, שאסור להסירו במשך שלשה חדשים. מותר לה לטבול עם הגבס, לאחר שתסיר מעליו כל דבר החוץ, ואם לא נשאר אלא ימים ספורים להסירו על ידי הרופאים, טוב שהבעל ימושל ברוחו, ויתמיין עד שזופר הנכס, ותוכל לטבול בהיתר לבב הדעתות).

ל

משמרת הטהרה

שכל אופן במקום צער אינה מקפדה עליו ואין חוץ. ע"ש. וכ"כ כירוב להקל הנרי"ח בשוו"ת רב פעלים (חיו"ד סי' כח), אודות אשה שהיה לה מכח בך, והרופא בשעה הנימוח לרופאותה הינה שם חוטי פשתן השкурאים עמוק בתוך הבשר, וציה עליה הרופא לכל חסיד חוטים אלו כלל. והעליה שביון שאין הפשתן נראת אלא משוקע עמוק בתוך הבשר אינו חוץ, כדי אין קוץ החתוכ בבשר דקיל (סי' קצח סעיף יא) שאין חוץ, ועלא כהחשובה אהבה שכח, ושאני חוץ שאין סופו לצאת, משא"כ כאן שופון להסiron, כאשר תחיפה למגריר, שחילוק זה אינו נכון. ומה גם דחאתה היו בית הסתרים דהוי מדרבנן, וגם מיעוטו שאין מkapid שאין חוץ. ע"ש. וכן בשוו"ת שבת הלוי ח"ב (סוף סי' צד) הביא דברי התשובה אהבה הנז', ודחאו מהלכה, וככתב שלמעשה יש להקל. ע"ש. (וע' להלן בסמוך). ומה שציין האבני ישפה להפתחי תשובה, התם מירiy בטבעת שהותקנה להנימה בעומק הפרוזדור שבבית הרחם, שהתקבע מחלכלכת מן הדם שבימי נורתה, וצריך להסירה לנוקתה בשעת הפסיק טהרה וכו'. ע"ש. והכא במקומות שניתנה בין העור לבשר אין לכלה שתחצרך להסירה לנוקתה, וגם אי אפשר בשום פנים להסירה. וע"כ זדק הגאון ר' חיים מוספייה שהעליה שאינה חרצת.

טו) יב טבח תש"ל. נשאלתי Mata הרה"ג ר' רפאל כדיר צבאן (נרא), אודות אשה שנפלה על שוקה, ונעשה לה שבר בשוקה, והרופא שם לה גבס, שאי אפשר להורידו אלא אחר שלשה וארבעה חדשים, איך יוכל לטבול ולהתир לבعلا. לכארה הרי מבואר (בסי' קצח סעיף י). רטיה שעל גבי המכחה חרצת, ושם (סעיף כג), אגד שעל המכחה "זוקשים שעל השבר" חרוצים. אולם לפי מ"ש הגאון הרופא רבבי יצחק למפרונטי בספר פרח יצחק ח"א (עד ראה דם), זהא דרטיה שע"ג המכחה חרצת, היינו דוקא ברטיה שצורך להסירה מדי יום ביום ולהחלין אותה באחרת. וכן הסכים עמו הגאון אבי עד. שר שלום להלכה ולמעשה. לפ"ז גבס שאי אפשר להסירה עד שתיאת השרב כעבור שלשה ארבעה חודשים, ובוראי שאינה מקפדה עליו, הו"ל מיעוטו שאין מkapid ואין חוץ. וכירוב כתוב הפנים מאירות ח"ב (סי' קמז), באשה שחלתה מאר ואמרו לה הרופאים שאין לה חקנהআ"כ תעשה סמנים שישבכו את שعروיה, הנק' קאלטונס בע"ז, והיינו שמאורים בראשה סמים כתושים כמו קמח ועייז' השערות מסתובבים, וכשמדידים במים הסמים הניל' א"א לשערות להסתובך, והחולין החור וניעור. ונפשה לשאול הגיצה איך תעשה ותתנהגו בזמן שרוזה להטהר ולטבול מטמאתה. והביא דברי המודכי סוף הל' נרה, שאוthon נשים שיש להם חסוכות בשערות הנקרה ולקושטיש שנעשה להם בלילה ע"י שד, ונסenna

יבג. חוץ או קוץ
חווץ. (שלו)

להתיר, ולא להחט
בשות'ת הלל אומר
בכחא דיתר לא לטו
בזהה. ע"ש. וכן עיי
המים ח"ה (חו"ד)
להלכה ולמעשה.

ומיהו אם
להחמיר בזה בשע
בריעבד אם לא הוא
ד"ה זורדי. ע"ש).

שאינו מקפיד ואין
יז) ואם החז
במשוקע אותו שאין
מייעוט המקפיד אין

אלא כשהוא בולט
מכחץ אינו חווץ.
הפניימי, ואפילו ראו
ונפשיטה שם עליה
ג"י תתקצז, עמוד

(ד"פ ס"י תפב), וכי
בתב הגאון

האהה קודם טבילה
ורשם שחרור וככוב
וטבילה, ולמחורת חזו

דרחי ספקא דרכנן ו
מקוםו, מסתמא נכנו
ולא רמיא עליה ר

דבר חווץ. ע"כ.

בתב בספרו
ונפתחה, והיו צריך
רטיה, והגורר אינו ו

שאין גורי הפשתן
תורה עשרים במקומ אחר, כי שם (ס"י קסט), בידון רטיה הדבקה מאד, היבא מ"ש
הבררי חיים ושהסתומים עמו מהרש"ם. ולמד מהם להקל גם לעניין סתימה ומינית בשניים.
ע"ש. והלכה כמשנה אחרונה. וכן ראיית לרב אחאי בגאון הגראי" וליינברג בשות"ת צ"ז
אליעזר חלק ד (ס"י ט), שנשאל בגין, והסתמך להקל לטבול עם הנבש, על סמך הוראת
הגאון מצאנו שהסתומים עמו מהרש"ם ועוד אחורוניים. ע"ש. וכן כתוב בספר נשמת ארבעה
ח"ב (עמוד קכח), שאם אי אפשר להסיר הנבש לא גרים תאכ נдол לאכਰ, וצריך הנבש
להשאר כך כמה חדשים, אפשר להתריר לאשה לטבול עם הנבש, שמכאן שהוא משום
רופא בודאי שאינה מkapדת ואין חווץ. ואם אפשר לבעלה למשול ברכחו עד שיוסר
הגבש, תבא עלייך ברכה. ע"כ. ובשות'ת רבבות אפרים ח"ה (סוף ס"י חקכה) הסכם להקל
על דברי הר צבי בג"ל, וכותב שבכל בפסק הגאון בעל הר צבי ישנה נתיה להקל בזמן
זה, כמ"ש הגר"ם פינשטיין, שבדור הפורץ זהה כל שאפשר למצוא קולא טוב ונכון

נפשות לגולחן, לא חייצי, וכיון שלא מצוי לגולחן משום סכנה hei רביתיהו hei. וכראמרין
ביבמות (עה). עובר הינו רבייה אע"ג שלא ירך amo הוא. וכו'. אי נמי הויל מיעוט
שאינו מקפיד, שבודאי אינה מקפdet על כך הואר וונעשה לה כן לרופאותה, ואע"פ ששאר
נשים מקפידות, אנו אומרים שמכאן שאם יארע לנשים אחרות חוליה כוה ורופא מומחה
יאמר להן שאין להן תקנה אלא ע"י תרופה זו שמסבכת את השערות, לא היו מקפידות
ע"ז, הויל לגבי כל הנשים כאשר אינה מקפידת ואינו חווץ לטבילהה. ע"כ. וכן אנו נאמר שגם
שאר נשים אם תקראנא אותן כוזאת שיצטרכו تحت גבס על ידיין, לא יקפידו על כך, כיון
שנעשה לרופאותן, הויל מיעוט שאינו מקפיד עליו ואינו חווץ. ועי' בשות'ת הגאון רעיק"א
(ס"י ט) בדר' הנה ראה זו, שכותב שוגם בנטילת האגד והקששים של השבר, אם מצטער
בנטילתן, אינו חווץ. ע"ש. זומ"ש על זה הרב פרדס רמנוגים ח"ד דף פז ע"כ, יש להסביר
על דבאיין]. ואע"פ שהסדרי תורה (ס"י קצח ס"ק יט) היבא מ"ש הפנים מאירות הנ"ל,
וכותב, דסבירא קלושה היא. ואולם בשות'ת דברי חיים מצאנו (חו"ד ס"י סה), נשאל בדין
הרטיה שא"א להסירה אלא כעבור מספר ירחים, והורה שמורתה האשפה לטבול עם הרטיה,
דהויל מיעוטו שאינו מקפיד ואין חווץ. עצה"ד. וכן הסכים הגאון מהרש"ם בתשובה ח"א (ס"י
ז) ד"ה אבל. וכן דעת האמרי יושר ח"א (ס"י קצח), ודלא כהתשוכה מהאהבה ח"ג (ס"י
קצח ס"י) שהחמיר בזה. ע"ש. וכן העלה להקל בספר תורה ישראל (יד אליהו אות קלג),
ובאר יצחק אות קלג). ע"ש. וכבר הארכתי בזה לעיל (עמוד מד והלאה) בדין הרטיה,
והעלתי להקל. והוא הדין בדין הגבש. ודמי למ"ש הר"ן (חולין עג). דלא מקרי מקפיד
עליו שחווץ אלא כשקשה עליה הדבר ומקבשת להסירה בשעת הטבילה אבל היכא דניחא
לה השטא עד זמן הסרתונו, אינו חווץ. ע"ש. אמן ראיית בשות'ת הר צבי (חו"ד ס"י קסה)
שנשאל בגין, והיבא דברי הסדרי תורה במאמה שהקל בטענה שעת הטבילה אבל היכא דניחא
צrik להשפיע על הבעל שמשול ברכחו, עד שיוסר הגבש, ואח"כ הטבול וחטיה. אלא
שאם ברור הדבר שייבאו לידי עבירה, והרהור עבירה, תעובל עם הגבש וחתיה. ע"כ.
ולא היבא כאן דברי החולקים על הסדרי תורה, וכותבו, שהחמיר חומרא תורה. אבל דברי
תורה עשרים במקומ אחר, כי שם (ס"י קסט), בידון רטיה הדבקה מאד, היבא מ"ש
הבררי חיים ושהסתומים עמו מהרש"ם. ולמד מהם להקל גם לעניין סתימה ומינית בשניים.
ע"ש. והלכה כמשנה אחרונה. וכן ראיית לרב אחאי בגאון הגראי" וליינברג בשות"ת צ"ז
אליעזר חלק ד (ס"י ט), שנשאל בגין, והסתמך להקל לטבול עם הנבש, על סמך הוראת
הגאון מצאנו שהסתומים עמו מהרש"ם ועוד אחורוניים. ע"ש. וכן כתוב בספר נשמת ארבעה
ח"ב (עמוד קכח), שאם אי אפשר להסיר הנבש לא גרים תאכ נдол לאכר, וצריך הנבש
להשאר כך כמה חדשים, אפשר להתריר לאשה לטבול עם הנבש, שמכאן שהוא משום
רופא בודאי שאינה מkapdet ואין חווץ. ואם אפשר לבעלה למשול ברכחו עד שיוסר
הגבש, תבא עלייך ברכה. ע"כ. ובשות'ת רבבות אפרים ח"ה (סוף ס"י חקכה) הסכם להקל
על דברי הר צבי בג"ל, וכותב שבכל בפסק הגאון בעל הר צבי ישנה נתיה להקל בזמן
זה, כמ"ש הגר"ם פינשטיין, שבדור הפורץ זהה כל שאפשר למצוא קולא טוב ונכון

יג. חז אוי קוץ התחוב בבשר, אם נראה מבחוץ חוץ, ואם איןנו נראה אינו חוץ. (שלוחן ערוך סי' קצח מעיף יא).
משמרת השרה

להחדר, ולא להחמיר, מפני חשש מכשול, פן יבוא לידי עבירה ממש. ע"ש. ושוב ראיתי בשות היל אמר (סי' צד) שכטב, שהగיר"מ טולידאנו רבה הראשי של תל אביב העלה בכתא דהיתר לא לטבול עם הגבש, ושאף הרה"ג מיכל וסרמן יצא ג"כ בכתא דהיתר לא להקל בו. ע"ש. וכן עיקר. [וע"ע בשות' ויצבור יוסף בר שלום ח"ד (סי' נח), ובשות' מקוה המים ח"ה (חיו"ר סי' ד), ובשות' מנחת יהודה שטרית (חיו"ד סי' י). ע"ש]. וכן עיקר להלכה ולמעשה.

ומיהו אם יש דבר חוץ על הגבש מבחוץ, נראה שצרכiba להסירו לוגמי. וכ"כ להחמיר בהזה בשער טבילה (סוף עמוד קללה) בשם הרה"ג ר"ש אלישיב. ומכל מקום בדיעבד אם לא הסירתו אינה צריכה לטבול שנייה (בדברי הגרש"ז אוירבך (עמוד קללה ד"ה וורדי. ע"ש). אבל לכלון שנצטבר תחת הגבש, ואני יכול להוציאו, הר"ל מיעוט שאינו מקפיד ואיןו חוץ. וכ"כ בשער טבילה שם, בשם הגרש"ז אוירבך.]

יז) ואם החוץ משוקע בתוך הבשר אבל נראה מבחוץ, יש מהמידים, משומן וגזרין במשוקע אותו שאיןו משוקע (ב"ח וחפל"ם), ולהלכה הסכימו האחוריים להקל, שאפילו מיעוט המקפיד אינו אלא מדרבן, בכח"ג לא גזרין. ולא אמרו שם נראה מבחוץ חוץ, אלא כשהוא בולט או שהוא שווה לבשר, אבל אם הוא משוקע בבשר אפילו הוא נראה מבחוץ אינו חוץ. שכן נאמר, ורוחץ את שרדו במים וטוהר, והוא הבשר החיצון ולא הפנימי, ואפילו ראוי לביאת מים לא בעיןן, רק בבית הסתרים (לבוש, ש"ך, לחם ושמלה). ופשיטה שם עליה עליין קром בשר שאינו חוץ. (טור. ש"ך ס"ק יז). [וע' ראייה הנדר"מ (סי' תתקצ"א, עמוד ר'יך), ובאור ורועל ח"א (סי' שג אות י), ובשות' מהר"ם מרוטנברג ר"פ סי' ח'ב, ובקובץ ראשונים, בעלי התוספות (עמוד שטן)].

בתב הנגן מהירוש"ם בספר דעת תורה, נשאלתי במעשה שבעת רחיצת וחיפוי האשה קודם לטבילה נתחבק קיסם דק של עץ באצבעה, ולא יכול להוציאו, ונשאר שם רושם שחור וכאכ' קצת, ואחר שרוחצה היטב בברורה לא נודע מקומו, וגם הכאב פסק, וטבלה, ולמהורת חדור ונראה תרושים, והוציאתו במחט. ויש ספק אם היה שווה לבשר. ונראה דהרי ספקא דרבנן וקלולא, ועוד שמכיוון שבעיטה לטבילה לא הרגישה שום כאב ולא נראה מקוומו, מסתמא נcence בפנים, ואולי אח"כ חדור ויצא מתחת העור, ואין זה בכלל כל מילתא דלא רמייא עליה דאיןיש לאו אדעתיה, שהרי כל האשה מרדקה בטבילה לעין על כל דבר חוץ. ע"ב.

בתב בספר תשובה מהאהבה ח"ג (דף מה ע"א), נשאלתי, האש שיש לה מכיה ונפתחה, והיו צריכים הרופאים לחתה לתוך נקב המכיה גור מנגד עדין של פשתן, ועליה רטיה, והגרר אינו נראה אף כשנוטלים את הרטיה, כי הנקב הוא בעומק. והוותה, שאע"פ שאין גורי הפשתן נראים, אע"פ כן חוצצים לטבילה, ולא דמי לחץ שאין סופו לצאת.

8

כתם. ונראה הטעם דהא אחר פלוגתא דרבבי יהודה תנן בטיפא שלשלת דלי גדול כי' מטבילה עד מקום המדה רבי טרפון אמר כי' ותיך דרבנן זראי אינו ר' מאיר דהא ר' ט קדם טובא לר' מאיר עיין גברמא פרק הרכוב דיש סברא דזהה רבוי דידי עקיבא. איב' בינו ניב' רבוי טרפון הלכה מוכרא דתיך דריש טלית סיל גרא' מאייר. לבן פסקו הלכה כתם. וטטעו דהמרדי שפסק בריהו הינו במש' דריש סבר כל העומד ליחדר בחחות דמי כמו שסובר בשערו כל העומד ליגוז גוזו דמי וריהו פליג' והלכאת בריהו עכ"ל. ושל דשם אין הלכה כר'ים וכמו דקיל' פרק שבוט' הדינין בעניין ענבים העומדות ליבזר דלאו בכזרות דמיין. אבל הרין שבשובות שם כי' ומיהו דוקא בזריכין עדיין לפרק אבל אי' לא קרכע כלל בכזרות דמיין דהא אמרין בפרק גורה שנחפתה דנייא כל העומד לגדור בגדור דמי וכיב' הרמב"ם דיל בפיה מה'ל' טוען ונטע עכ"ל:

קיצור. הרמב"ם והרא"ש פסקו דעת' שיטביל את כולם אלא עד מקום המדה:

→ **ל' ר' עורך** בתב' המרדכי טעם ג'. וזיל ועוד שכון דלא מז' לגלחן מפני הסכנה הו' רביתה ולא חיז'י כדאמרין פרק העREL עוכר היינו רביתה עיג' דלאו ירך אמו הוא עכ'ל. וויל' הגם' שם דיע"ה סע"א טעם דכתוב אשר יולדו הא בעלמא בתדר אבוחה שדינן לייה. אלא הא דאמר רבא כתית מעוררת שנתגי' בנה איצ' טבילה (לשות ג') דסליק ליה טבילה דאיימה) אמר' איצ' טבילה. וכית' משום זרכ'י יצחק דאמר ר' יצחק דבר תורה רבו' ומkipid עליו החוץ שאנו מkipid עליו יג� החוץ (הaca לא קפיד בהאי החז'ה הא' ולדא לרביתה הו' ואעיג' דאמרו התם זורו על רבו' שאנו מkipid כר' הא אוקמינון אדו'ריהיטא) וזה אמר' רב כהנא לא שננו אלא רבו' אבל כלו החוץ (אע"ג דלא מkipid והכא כלו הו' מכוסה) שאנו עובר לרביתה (ולאו החז'ה היא') וסיל' להמרדי בשם רבי' רטי' פ"ד ועכיפ' עניין האקלטעןש הו' רביתה כיוון דלא מז' להלו' כו'. ויש להעיר לעניין רביתה מה' דס"פ אלו טרומות דס"ז סע"א התם היינו רביתה ופרש'י וכמי' שלא פירשה מון המים היא עכ'ל. וכיפ' כל הפטוסים במש' ביד' רטי' פ"ד ועכיפ' עניין רביתה היינו מה' דאורח'י הבי'. וסבירת המרדכי דבון דאי' להסתון מפני הסכנה הו' כמו אורח'י' בהבי'. מה שנלע'ץ לצד לסמוך עיד' המרדכי הוא. דהנה ויל' הריטב'א ביכמות דעת' שם התם משום דרב' יצחק פ' דלאו משום דעובר ירך אמו אלא משום לטבלת אמו עולה לו ולא הו' החז'ה ואר' ר' יצחק רבו' שאנו מkipid עלי' בהיותו אינו החוץ והכא ודי' אין הול' מיהו עכ'פ' ניל' יdot' הכלים דאי' עתהיין ליקוץ'ן הו' כגוף הכלוי לבי' עז' וזריך להטבל כלו' עכ'ל. מכלל דברישא בעית' לקוץ'ן ריל' דאי' לנטבל כלו' וכ'ם ממש' עוד כללא דמלתא היכא דאי' עתיד לקוץ'ן מטбел מול' ואם עתיד לקוץ'ן הו' כבלוע וככית' הסתר דלא מטמא ולא חיז' כי' וכ'פ' ראבי'ה דאותן נשים שיש להן וולקטרש בשערות שנעשה להם בלילה מהמת ש' וכוכנות נשות לגלו' דלא חיז'י. דבון דמרזקי טובא וזה בבה הו' כבלוע וככית' הסתרים דלא חיז'י עכ'ל. ויש להקשوت עין' דהא תירוץ' וזה דה'יל בכית' הסתרים והוא דרב' הריט'א' שבלוע דבלוע עדי' דלכן הוטס' המרדכי ורב' הריט'א' הו' כבלוע דבלוע עדי' מבית' הסתרים במובואר פרק באמה המקשה דע"א א' ב' גבי' בגון שבלי' שת' טבעות אה' טמאה ואחת טהורה. וכן מבי'א-בנד'ה-דמ"ב-עכ'ב-בל' כבלוע-ווא' כפ' שאינה-משאכ' בית' הסתרים ע"ש. ואיב' בינו דה'יל כבלוע לבן איז' כלל שי'היה ראי' לביאת מים. מיהה' לשנת הר'ש איז' משם דהמרדי שיל' זלא מהדק' ועילי' בהו מיא. והנה לבאורה מkipid דרבי'ה דלהה' רוי' ריק בכית' הסתרים ולא ראה לדינו דרב' הריט'א' דלהה' רוי' ריק בכית' הסתרים וכבלוע. וכיש' לשנת התופסות ולשנת הר'ין. הטעם הבי' דהמרדי שיל' זלא מהדק' ועילי' בהו מיא. והנה לבאורה המשם הראשו' והשני דהמרדי' סתרי' אהדי' דבראושונה כל' בלוא' הבי' ג' טעמי דהמרדי' עמי' יש לנו למסוך עכ'פ' אמר' בינו זמהדק' טובא היל' כבלוע. ואחיכ' כתוב ועוד כו' משום דלא מהדק' ועילי' בהו מיא. ואפשר דאי'ו סתרי' כיב' דאך על גב דעילי' בהו מיא עכ'ו ייל' בינו דה'יל

אילו וקנאי או התם נזרען עכ'ו
נ' וקנאי עכ'ו

עכילי. והרי רשי' פ"י גבי ריבגד דוכסילטה שבתור שלשה גלדו רה. משמע לאחר שלשה מתיבשין ועכ"ז ס"ל להראב"ז דאיינו חוץין כיון שהם גלד שעיג המכה. וכיב' בהשות פ"ב מהל' מקוות דין כי' עמ"ש הרמב"ם פנוי שהודם נקפה בכלד. ועוזי כי' וזה שבועה שרהי גלד של המכה איינו חוץין. לשם כי' הטעם שאינו מקפיד. אבל הרא"ש סוף נדה בהלי מקוות סטי' כיה חילך דגילד שחוץ למכה הוא מתיישב ונעשה גליד. אבל מה שבתור המכה הוא רך תמיד. ומזהו פרשוי שם דמיה ס"ב ואם רוזה בקיומו הרוי בעריבה. מיהו יש ראה איינו דומה כהיא חיציה כיון דבב' כלל. מיהו ייש ראה איינו נקרה חיציה כהיא כיון דמי' רוזה בקיומו מהמשנה פ"ג דפסחים פ"ט שבסדי' עיריבה כרי אם מקפיד עליו ווץ' ואם רוזה בקיומו הרוי בעריבה. רצוני שם דמיה ס"ב ואם רוזה בקיומו דשנה שלתקים פ"ט דמקוואות לסתום. אלמא הא דרוזה בקיומו מקפיד עליו. מיהו קשה ע"ז מדין ריטה דשנה בקיומו הרוי בעריבה מ"ב גלד שחוץ למכה. והרטה שלילה. הרוי גם ריטה של המכה ממש חשוב חיציה אעיג דרוזה בקיומו עתה ואין רצונה להטירה כלל. ובツיל ואעיג שבעת אין דעתו להטירו מ"מ כיון שדעתו להטירו אחר שתתרפא המכה נקרו מקפיד עליו. ואעיג' שבעת רוזה בקיומו. ולא דמי' לרוזה בקיומו בגין בזק שבסדי' עיריבה דרוזה בקיומו לעולם וכל שיעמוד השבק ויטומם הסדק הכל ניחא לי. משאכ' הא גבי ריטה שרצו בקיומו רך עד שיתרפא המכה ואוי' טירנה איב' החוב מקפיד עלייה. וואיה לחילוק וה' ממשנה גיז' פרק בתרא דמקוואות דקשי' העני אינן חוץים לפי שהקשר ההוא איינו עשי' להתרור לעולם. כמו הרע"ב והוא מדברי הדרבנן פ"ג דהלי' מקוואות דין כי' כב' שקרים ותפרים שאין עתיד להתרום אינם חוץים אבל קשרים שעתידי להתרום חוץים ע"ש במש' שהוא עתיד לגולות ולמהן. איב' כל שעתידי להתריר איפילו אחר זמן רב נקרו מקפיד עליו. וכוהג' כי' הראב"ז בספר בעה"ג שער הטבילה דף י"ט ע"ג וזיל ואי' קשיא חוטי וחותי' פשתן ורוצעות שבראי' הבנות אמר' חוץין. ולהלא מיעוטו שאינו מקפיד והוא לא מקפודת היא דלא תימא כל שאינו מקפיד עליו בשעה טבילה. אלא אם תקפיד עליו שעיה אחרה דבר המקפיד עליו הוא. שא"א שלא תעביר אותו מעל ראה בשעה שחוופת את ראה. וכן הטעעת שבידה אי אפשר שלא תעברנו בשעה לישה. או בשעה שהיא אופיה ומשבלות עכ"ל. והביא דבורי רושב'א בתהיא געמוד ואחרון בסוף התהיא וכן מבואר ברשי' ר"פ ומה'asha לפאי רכחות דריש'י וגם רשי' עצמו לא הקשה עליהם אלא משום דיוון שם רפואיים והמים בהם לא שיר' חיציה כלל ע"ש:

קייזר. אותן ד' ואות ה'. טעם ג' זכתב המרדכי דאיינו רביתה. עוד צד אחר אף אהיל לדלא הינו רביתה ע"פ דברי הריטביא פרק העREL דע"ה. אך יש לחזור אם מקרי איינו מקפיד. להעיר מרוזה בקיומו שמשנה פ"ג דפסחים. אך קשה ע"ז מדין ריטה עיג' המכה במשנה פ"ט דמקוואות עיב' ציל דבעינן שאין דעתו להטירו לעולם. דומו דקשי' העני פ"י דמקוואות מג':

ו' והנה גלד שחוץ למכה חוץ' פ"ט דמקוואות מג'. זול' מתיישב ונעשה גליד עציל וכיב' בפי' הרא"ש שם והרע"ב והרמב"ם כי' והגילד שעיג' המכה הקליפה אשר העלה על החבורה עכ"ל וגילד שעיל' המכה איינו חוץ' שם מ"ז. משמע אף שהוא גיב' גליד ייש רך כיון שאינו חוץ' שם מ"ז. הרמב"ם מפטערת מקרין מיעוטו שאינו מקפיד עליו עכ"ל. ועכ"י הנטבילה דיט' עיד' שכתב דה אמרינו בנדה פרק בתרא שמעתא קמייתא אכרד דאיינו ריבגד דוכסילטה ולפלוף שביעין וכחול שחוץ לעין דאיינו אמרין חוץ' בASHA' ולית הלכתא בוחתיהו אלא כסחמא דמתניתין דאיתני לעיל דגילד שעיל' המכה איינו חוץ' כלל לא שנא דוכסילטה ולא שנא דשאар מה' לא שנא בגו תלתא ולא שנא לבתר תלתה כי'

(10)

Lampronti, Isaac, 1679-1756

פָרוֹר יְצָהָק

וּתּוֹא אַלְפָא בֵּיתָא רַבְתָּא

בללה כללים למאות ואלפים על כל קץ וקץ ותל כללים של הלכת ערכות בכל שיטותה כלז איזוועה ביה
משנה ביחסו שטן הרף ושסק דוקן ובל דבר על אףו אין נסגר מעוני. זהה כל סנקט ה' בדא נבניא דנלא
ביה יטגא כל דין וחוץ בגוויה עיין ובמיטר קרייזן כהה גלאתא מטה אשלן רובי ולהה שלא נטו
בריחם ברטש ווועז זוקקן וואטס דער ביחסות הוועז נאסר ונאלל בעען והשיטו תעלבה כל קרא געל ווועת
כיב פמען ושבען ההו וועל הוות צפאו ולחשבען נפוש טוקקה.

זהה באשר וטאיל כל איש וויאס בדרור אלטס בפער גאנלא זהה וטגא כל עני וען אשר יוואתא גאנז לועת וויה בירז
טעה לאטוחה כפר והתוטים ייבת תכטאו להכטיא ברכטיא יטכט וויכט וווקפ לפקט יי נבטו טוח בקס
ההיך ראנטס נפצע ו' להטוטס נך לא וטאל נט.

הן כל אלה פעל ויישח און ווינק נבר חכם עוז רטאו רגניל נר ישראיל פה עה טעלת הרופא
הסוכתק כטויירד יצחיק בכיסר שטואל לאםפרונטני נרו ס'ז בקק פירארה עיא.
רונטה נליין נטח ווועט טכל מפלוות דנטהומט בטולו טעה קאלימאנז ווינזו יעקב באראול עיא.

חלק ראשון מאותיות א ב

קרבן מנוח למעלת פרנסים ומיטונים והוקי של קק פירארה עיא

בנירוק תשטיין

טטעט דהנויות המעלט דאלטס מלט הזאנז המתוק נסיד יצחיק פואח זיין ובער
שלמה נבר משה דוד אשבען זיין

בויניציאת

שנא ווינציג ישר זבר אמת טפין

סימן טו

לידיו הרבה המאור הנודול מוה' משה אהרון נ"י ב' ב' נאוועטאנין יע"א:

מכותבו הנעני והנה ממה שכתב מזרכי המות דעת קרי ק"ג ס"ק (כ"ג) [ל'ז] גלויין כל הפטור' כמצמי גלויז יעיב לדנרוין חינס מוכניס כלל דכלמת נגמלה נזה י"ז פ"ז מקני דהליי נאלגאָס [וחמייל הרגטה עד פיט ולמל טקן כהמלה גס מלומת טוורות דמלין הרגטה נהו] יע"ז טיטע נגמלה וירלה כי דנרי כיס:

אך גס נמס קופר [פ"ז ק"ז] ממיר זה ממעס הרגטה דסוח דלוריימל ווון מולין נמרחו טוורות כי מלומת טמלוות סכימין יומל הרגטה יע"ז:

וזהן למם צדרכיו ג'יכ נפללו מיל דהרגטה למודו מה'נו מדולריימל וכדרכ'ו [מ"ה קמ"ע] כמ' נטה ליפען ממירום פדונן נפי רמיין לדין פטט להרגטה נון הקורה ונהצונת מהט סולרכמי זהו [ענ' נעל נמ"ה קי' נ"ע] קעג:

גם מה שכתב דאכימי יומל מלומת טוורות נג' נאלגטה גס וו' ליטל דסוח נטפה שיט לא וקם נטוקט טוליה וסקלמייס פהום מגירק מה'ס מגיעיס כהה דקן כל טפה דרכ'ה כן וכל הקטניאים מלולס מוה וו'כ' נודל'ין נמל טוקט טורה טפה ונדס שפטוט מנגניך מולין נטיג'ה והרגטה מלין נמלחה קטואר ולמה נקטור בסוס מוקה' צמנס: ואך על כל פיסים הס לממיר לדנרי הקהט קופר [פ'ט] גס נטונת מילומת טוורות צודל'י כאר:

זהן למם שאסוח נאעטמו [נאעט חמ"ק י"ז קי' קמ"ע] דיזנט דנרכ' למ' חי'ו הרגטה לך' לפען'ד הפללו הס וו' מיקרי הרגטה ס'יעו הס רה'ה דס נאילור ע"ז וו' נטר למ' טומלה מן הקורה חיל'ל לטומלה טפה הס ג' נדקה טומה צו'cum נטר למ' זה פומלו יטיל' ונטרט צו'הן הוה שטכים נטש צמנס ה'ס פא' פא' נמס קופר דהין להמ米尔 רק טהרגיטה צנפתם מוקה' צ'ס:

באיורים סיטו ק'ץ ס'ק ל'ז, באמצע הדבר המתחילה ורא' ברורה לה, נכתב בצד'ו, ילא ז'יחי להבין דבריו, והא באמת משני הש"ס (בנראה דף נ"ז ע"ב) לעולם ארגוניש ואימר הרוגשת עד הווא, וא"כ מבואר בש"ס היפך ובצדו רגס בהרגשה גוילין, והוא ז'אי הסכרא יותר לחולות ההרגשה מראות הכהרות שירענו בס שבאים מקור בהרגשה ממש דבואר בשיש' דהוילן בהרגשה עד ע"ל, ועיין עוד לעיל בח"א יור"ד סיטו ל'ז.

קעג. ועיין גם בסימן ל'ז.

סוח מגוילים ככטוב גס למל מועלמל חולקי'ס וכן מוריין פטוט דסוגיה לאויל נמלמת ווינו רונה נדגר טפטיס וו'קזיות ופיטוקס לון דעט' נומל נעין לין רק מה טהרכרא מיכיל לאנעם עין לדינ':

ולבן נורה לפען'ד לאקסיס עס מעלה כ"ח להמיר דצלג' נצעם וסמה לו נמי מוניקטה וטוע זיקסיס עטנו עוד חמד מהלומדים לומדים. [וענ' לקמן ר'ס פ' ע"ה ק' ו'ע':

סימן טה

שלום ושע רב לדידי אויח' הגאון החורי' החסיד
כ' כי' קש'ח מ'ה אביגדור נ'י:

הגה נידון שלטן מודות הטעטה טקי' רטיה על מכמה וקליעת מעט שערה טעלמה לא עט פ' ניז'ה קרו'ליס ולפי מכמכן מעט סט'ה כו' לא סקירה ממנה הפלטו מעט טעה דג'הס יכו'ה להפיר למעט זון וזל' מסר'ה להט'י' הלי' טרטי'ס טהעה מטה'פ' עד המר טבילה לך' לפ' סג'לה טלי' לפ'קן לה'קירה ק'ל'ם ומ'ן וקליעת פטינע שכםען סט'ה לא'קירה הפלטו ק'ל'ם ומ'ן וקליעת פטינע:

שכםען סט'ה לא'קירה:

אם כן סוח נודל'י לפ' וו' שטומלה הטעטה לטבון ולג' היה חיל'ב ומומרל'ה יטירה הפלרי' הפלרי' טב'ה כו'ון דסוח מיטעל' סט'ה מkapט' ולענין לע'ה מפלוט' צבד' [בכ'ו' מ'ה ס'י קמ'ה ר' ד'ס וו' נ'ג' נעין נטילם ייס' וע'י' צמעד'י מתק' ה'ל' מקווא'ה מ'ס קלא'ה קשי' וכקדי' טב'ה פ' ק'א' ס'ק כ'ד' דרטי' טיל'ו מkapט' עלי' חי'ו חו'ן וו' ר'ק'יל'ה שממי'ו:

אך נטס גס דנרכ' סט'ה מקירה נטס פטס וטעמ' סט'ה סוח לא' נודל'י ג' ה'ז מ'ה יט'ה וו'ען נטחס קופר [ט'ז]
(ק'ל'ה) [ק'ל'ג' נ'ה'ל'ק י'ז' ו'ז'ר'ן י'ק'פ' [ק'י' י'ז'ל'ז] ט'ק'ין טטס וו' :

ולבן הס הפלט נקל' לא'קירה הפלט'ה גל'ל פטט כל'ג' נודל'י מקירינה וו'ס מופקם לסט'ה וכ'ה גדול' ח'ז' ק'ג' טטל'ים סיט'ן נטחס הפלט'ה נטס סט'ס מה דטפסר וכן נטחס ק'ל'עט טטל' ומטנו'ול' ולג' הוא ת'ג'ינה כל'ג' וו' טטס:

קסט. עין לעיל ח"א י'ז' סיטו ל'ז.
קעג. ועיין עוד לעיל ח"א י'ז' סיטו ל'ז.

קעג. וכיהו' הוא במפורנו י'ז' א'ות נ' (ברא' ש סיטו כ'ז').
קעג. וכיהו' שהוא נטחה זו כבר גדרפה בסוף חידושי הגהות אמרו ברוך כל ס' חזות דעה בשש'ז' י'ז' ה'ל' נדה, וזה הלשון שם, הגה'ה אחת מכבוד אומורי' הagan' והקדוש מוהר'ר ת'ים האלבערשאטם וצלהה'ה אב'יד דפה ק'צ'אן, וללה'ה'ה זו רמה בששות' דברי' חידם ח'ב' סיטו סי', והוא נכתב בכתי' גל'ין התווות דעת אשר ה' לו.

הרג'ן ו' ג'ינ' ה'ג'ר'ט'ט'ט' דט'ז
ג'אנ'ק'ן ק'אר'ז
אנ'ק'�ל' ו'ז'ו'

רְبָנוֹ

שביבי הוז, מעשה רב
 הליכותיו והנהגותו בקודש
 של מאור עינינו, עטרת תפארת ישראל
 ממן פוסק הדור
רְבָנוֹ עֲוֹבְדִיה יוֹסֵף זֶצַוק"
 הראשון לציון ונשיא מועצת חכמי התורה

אשר נכתבו על ידי
 עבר לעברי ה'
אליהו שטרית

פה עיר הקודש ירושלים תובב"א
 שנת "אוודך בקהל רב בעם עצום אומלן" (תשע"ד) לפ"ק

ההשנה של המהר"ש על מrown, והוסיף רבני הפסוק, "אני אהובי אהב
ומשוחררי ימצאוני" (משל ז, ז).

כד סין תשס"ד

היום באו זוג לרבני שהיה צריך לדבר להם על שלום בית, וכמה ימים
קדם דיברה איתי האשה, ואני לכאורה היתי צריך להזכיר את רבני על מה
לדבר, אבל לא הספקתי, וכאשר הם הגיעו שאלתי אם להזכיר אותם, וענה
לי רבני, רק את הבעל, ואז דיבר אותו רבני, באיזה מתיקות, איזה דברים
יפים, באופן שהוא כאלו הוא צודק, ורק שהוא צריך להתחשב
עם אשתו, ודיבר אותו מוסר בצורה מתחקה מדבר, חבל שלא הקלוטyi את
הדברים. וראיתי כמה דיק רבני למטרה, גם בלי שהכוויו אותו. והאברך הזה
קיבל את הדברים מרבני.

כז טו תמו תשס"ד

שאלו את רבני, על אשה שנמצאת עכשו במקוה, ויש לה גבס ברגנל,
(רבנו שאל עד איפה הגבס – עד הבורך), וצריכה להשאר עם הגבס עוד חמוץ,
וצריכה לשים על הגבס נילון, אם יכולה לטבול, ויש חשש שם לא טבול
הם יכשלו, ורבנו אמר שיכולה לטבול. (ועי מ"ש רבנו בטורת הבית ח"ג עמוד טא).

כז תמו תשס"ד

כידוע ביום תענית אנו לומדים בשעות של אחר הצהרים עד סיום
התענית. שמתי לב היום שבתוך כדי הלימוד קם רבני ואמר לי, רגע, אני
הולך לבדוק על בשמות להשלים מהא ברכות, ויצא למרפסת שם יש צמחים,
ובירך שם על הצמחים, וגם הביא לנו בשמות לבך עליהם.

כח תמו תשס"ד

אנו עדים כותבים בהלכות סוכה וארבעת המינים, ורבנו ראה במקומות
אחד שהפרוי חדש השיג על מrown, ורבנו ראה שבטעות השיג על מrown, והיה
כואב לרבני. ואז סייר לי, שכתוב בספר שעור המפקד של רבי אהרן בן שמעון
בהלכות עירובין, שפעם כשהיה לומד התגנמן, וראה מישחו הדור מאד
ומאיר בא אליו, ואמר לו, למה אתה לא מן עלי. והתעוור והסתכל בספר

מקפיד, ואם
שיכבווש את יי
הגבס, תבא על
לרטיה שטסירר
שיש סכנה בהכ
שמקפדה עליו
להטיסירו, וכמי'!
דרך כשרוצה ל
חשיב מקפיד עי
ה'

[וראייטי מיש נ
שהגאו
והגרי"ש אליש
המונה חזי שנה
מובא כן בספרו
בספרי תלמידיה
אברהם (ח"ב עכ
אלישיב בקובץ
ואמ"א) לא החליא
וכ"כ בשם בספר
(ח"ב עט'תו הע' 32
בדבר המונה זמן

הט"ז (ס"ק ז) כ'
נמצא על
גיעטה בכוטלי ב
מעשנו, עלתה לו
מיש הביי (להלן
נתלכלכה בדיה
הקדירה איננו חז
שהן מגולות ודר

בטה"ב שם עט' לו כ', ואין להחמיר על מהקדמו שכתב שהיה מלמד דברים אלו לבכליות ולמשגיחות על הטבילה, ושליחם לכפרים וליירות שניגנו על פיהם. שוי"ר בגוף דברי הדורכ"ת (אות לב) שכתב בזה"ל: והגאון הקדוש הנזכר מרוב יראתו והסידתו לפנים משורת הדין כתוב ולהיות וחומרות לעצמו, ושמעתינו כבר מכ"ק אוזמי' הגה'ק מורה'ש זצלה'ה ויע' אבדפה'ק שלא יפה עשו המודפסים (ובכינוי עברי טיט'ש) ספר קטן הנזכר (וכמו שלא בדק המרייל הרבה בדברים מכ"ק שרשם הבדיקה רק לעצמו ולא להביעם לרבים ואכמ"י) בחומרות האלו להגשים שדרעתן קלה, ובפרט בימיינו ובדורותינו בעז'ה ולהגשים הנגידות והמפנקות ביותר, וכשיחמיינו עליהן כי'כ בהסתרת הליהקה מהמכה מבפנים וכיוצא שא'ץ מדינה, או ימנעו מלטבול ויכולו להכשיל ח'יו באיסור חמור כגון, כדי כזה למכין מדעתו. ושוב ראייתו בספר הלו אותן ה' שכתב הרב עצמן, כשמצתערת ביותר בהסתרת הליהקה יעשה עפ"י שאלה ממז"ז. עי"ש. עכ"ז. ומדבריו בסוגרים ממשע שלא כל החומרות כתוב הרב לעצמו רק חלק מהדברים]. ועיין במה שהבאתי בזה עוד בס"ז במאמרי המלך ח"ב (עמ' 398).

קכט. חומרות בחיציצה

בטה"ב שם עט' לו כ', ואין להחמיר על הנשים הבאות לטבול להצרכן להסידר גלדי המכה ולצערן, אלא די כרינוך במים ובפרט בדורות אלו דהוי חומרא המביאה לידי קלא שלולות למנע מלטבול, וגם צריך לחוש לכבודן ולהתיחס אליהן ברוחמים. וכתוב משם הרבה דרכי תשובה שהחומרות שכתב זהה הגאון מבוטשאטש כתבן לעצמו ולא לרבים [דבספר אמרות טהורות (עמ' רפ) כתוב: בהסתרת הנקרש בחattrין, גוזל אחד זיל עמד על אשנו בחיפוי לטבילה, שלא היה הצער גורם שהיה קצת החattrין מלסתרים נשטטים. ובפירוש כתוב: בחattrין בועות ונתקים צריכה להיות החיפוי ביזוהר להסידר כל ליהקה הנקרש, גם כשמצתערת הרבה בהסתרון, ולרכך שם הליות שם בפנימיות הבשר. ע"כ. ושמיון מדבריו שלא פליג ליה בין גל של המכה למחזאה לה, ובין תור ג' ימים לאחריהם, וכן לא סיל שם מצטערת חשייכא מkapdet שלא להסירם, וכן שצירכה להסידר גם הליהקה שבתוכה שכפניות הבשר, ובכל הנך מיili נקטין ככלא. איברא דמיש הדורכ"ת שהרב כתוב חומרות אלה לעצמו, לא משמע כן

קכט. טבילה אשא שיש לה גבש

הגבס עלייה, ותוסידר כל לכלוך שיש עלייה, ובודיעען אם לא הסירה הלכלוך שעיל הגבס עלתה לה טבילה. והכלוך שמתה הגבס אינו חוץ' דחשיב מעוטו שאינו

בטה"ב (עמ' סא) כ', דasha שצרכה להיות עם גבש לשלה או ארבעה וחודשים, ובעה עלול לחטווא בעבירות או בהחרורי עבריה, מותרת לטבול בעוד

קכט. מאגלו

ככט. מאגלו

יעי". ובש�ית שער תבילה (ס"ס ל') כתוב ממשמו שבגבם גזר החיציה הוא כפי מה שרגילים להקפיד בלבול שעל הגבש ולא כפי שמקפידים על הגוף (בטה"ב ע"ג ציטטו באפנן קצת אחרת). ומשמע דעכ"פ יכולת לטבול עמו כשהוא נקי. רשות שימושי מהגרי" שכנוי שלטי"א (אוル כ"ח שבט תשע"ג) שאמנם הגרבי"ץ החמיר בזאת, אך הורה לכמה וכמה נשים שתלכנה לטבול מיד אחריו שהוריזו מותן את הגבש לפני שישמו חישן, וכמה נשים עשו כך, שהלכו לטבול במהירות מיד אחריו שהסירו את הגבש לפני ששימו חישן, והכינו את הב伶ית מראש שתהיה מוכנה במקום, ולא נודע לצאות בה"ח שהוא הלכה כלל. ומ"מ לדינה הורה הגרי" שכנוי שיכולה לעוטוף הגבש בנילון נצמד, ולא תאטם את מקום החיבור לגוף עם וחולין. ואה"ז מי שיכולה לעשות עצצת הגרבי"ן הנויל הנגה מה טוב]. וע"ע בס' ימי טהורה התשע"ב, פ"ב ס"ה), ובש�ית שואלן ודורשין ח"ד להגרי"א שלזינגר (ס"ה).

מקפיד, ואם אפשר לשדל את הבעל שיכבוש את יצרו וימתין עד שתסרר את הגבש, תבא עליו הברכה. וטעמי שלא דמי לריטה שמסירתה לעיתים קרובות, וגם כיון שיש סכנה בהטרתו הויר ביביא, ולא חשב שמקפdet עליו כיון שעתה אינה רוצה להסירו, וכמ"ש כע"ז הר"ז (חולץ עג) דרך כשרוצזה להסירו עתה בזמן התבילה חשיב מקפיד עליו. וראה עוד בمعין אומר ח"ז ע"מ קסג.

[וראיתי מ"ש בספר טללי טהורה (עמ' קלג) שהגאון רב"ץ אבא שאל והגרי"ש אלישיב לא הקיל אף בגבש המוננה חזי שנה או שנה, אך לא ראיינו מובא כן בספרים אחרים בשם, אף בספר תلمידיהם, ואדרבא בספר נשמת אברהם (ה"ב עמ' רמכ) הביא שהגרי"ש אלישיב בקובץ תשובות (ח'א סימן פט, ואמ"א) לא ה劄lit לאסור לגמרי בכע"ז. וכ"כ בשמו בספר משמרת הטהרה קראפ (ח'ב עמ' תוו הע 182) להתריד במקומות מכים לדבר המוננה זמן רב או בעילי חשובה.]

קד. נמצוא שחרורית מעשן המריחץ על גופה

כל שכן בגופה. ודוקא דיו חזץ שיש בו ממשות, כמ"ש היב"י שם הרשב"א.

ועי' בעצי לבונה שכօוצר מפר' שכתב שכ"ז דוקא נמצא על גופה, אך שנמצא על ידי הוי החיציה אף שאין בו ממש, דהא הרשב"א ודעימה לא הסתפק בטעם דאין בו ממש, אלא הזרכו גם שתהיה מלאכתו בך, ומשמע דבלאו הכי

הט"ז (ס"ק ז) כ' באשה שאחר טבילה נהנתה על גופה שחרורית מוחמת נגיעה בכתלי בית המריחץ שהו שוררים מעשנו, עלתה לה טבילה ומותרת, זומיא מ"ש היב"י (להלן סמ"ז) שם הרוקח שם נחלכלת בידיה משחרורית היורה או הקדרה אינו חזץ, ואםvr הוא בידיה שהו מגילות ודרך להקפיד על נקיותם,

(עין ספר אפיקי מים פרק יי' שהנוגנות להסירו יאפשרו שוי נזר).

ולענין הולכה למעשה בענין מרן השו"ע ו' שטוביים דהשייר נזר נזר כהרבמ"ם שטובי דבטל ב' הולכה ברוב שיער (ק' בש"ע סעיף ר), ותפילה הב' כינוס מקום שיער בנו ובשורית רב פעלים (ח'ב' שחש לדבריו לדzon כל מק' וטה'ב' עמד' י"ח) הכריע ג' ספ'KA, וכן היל' לענין ע' דאך אם נדבקו רוב שע' מהמת זעה, ואמרין ספ' היל' כהרבמ"ם שהשיעור הגות, ואת'יל' בהגאנונים ע' האחרונים שכל השערות כאחד וא"כ אין כאן אל' מקפיד, שאינו ו'

וכאפיקי מים (פרק י"ד הולכה נדבק שי' ברובו אין להקל אלא א' הלא' חhort וטובלת בפירוש שדרוכה להקפיד השיער הנדבק החוץ' לכ' שימושה תחוור ותטו

ואף דלאורה יש להעין אבני שומם כבר ה' בהגאנונים וס'יל' שכ' ד'

ב' צ'ל התפארת למשה. א"ג.
ב' ד"ז ברור הוא ששניות מסכי

הרבי דוד מזרחי
יבניאל

הערות והארות בהלכות חיציצה

הערות והארות סובב והולך על מאמרו של הרה"ג אליהו כהן נ"ז שנודפס בקובץ 'המשביר' כרך א' (עמוד רמח והלאה) עם הערות שלמים מהרבי אליהו כהן נ"ז.

מן בסעיף ר' ו' שם מרן מירי בשיער הנדבק זה בזה מהמת זעה דבבית השחי אינו חוות' או לא, וצ'יל' שמן וצ'יל' נקט בקצ'יר האומר, אבל ודאי דקי' ע"ד גוף דין השר' ע"ז והלא' יקשה מאר' דורי כתוב שם גם "שיעור בית העורה באשה נשואה חוות' בפנוי אינו חוות'" ובשמירת הטהרה להלן עמוד כ"ה כתוב לעניין גילוח שיער בית העורה דיש להקל ללא הסירתו אף לבני ספרד, אלא ודאי שבגוף הולכה מירי לעניין דיבור השיער חוות' אם זה בשיער בית העורה דasha נשואה ודאי מקפה' עליון.)

א'יברא שהרב בן איש חי (פרשת שמיני אות י"א) כתוב דתסיר שיער בית השחי קודם הטבילה ע"כ, היינו שזה מנג'יפה אך מעיקר הדין ד' בחיפויו וסירוקו היטב

א' אחר'ם מלבד שנודע שמן וצ'יל' היה מקפיד מאוד על לשונו שחהיה ברורה ומדוייקת ולא יהיה חוסר במילים כלל, הנה כאן אונci תמהות על עצם הצין לדברי מון בסעיף ר' ד' לא אידי לגבי השער עצמו, וכן על שאר ראיותיו, ובפרט שההמשך דבריו (משמרת הטהורה אות ג') עבר לדון אך ורק לגבי השער עצמו אם הוא חוות' והערה זו באה על דבריו בגין הולכה שהיא מדוייקת מן השו"ע. לב' אומר ל' שנפל חיסור לשון בגוף הולכה בטה'ב, ותחילת הולכה הייתה צריכה להיות כלשון מון השו"ע דאי' ר' וק' בשיער הנדבק, ע"ז בא הצין לשׂו"ע ומכוורות שכאות ג', וחסורי מחסרא תוספת לגבי עצם השער שמנาง הספרדיות להסירו אחר החיפוי והרחיצה היטב, ואם לא הסירתו בדיעבד אינו חוות' ובוה' יבוא הכל על מקומו בשלום. [וזע' עוד שכבר הערתתי במק' א' שנראה שטה'ב ח'ג' לא נערן על ידי מון וצ'יל' לגמרי ולא הוגה על ידי בעיון נמרץ, ובכמה מקומות ניכר שאספו את העורתו על גליונות יביע אומר והכיניסם לתוך הספר בין סוגרים מרובעות, ולא תמיד הם במקומן הנוכן]. א"ג.

ז'ח' פ' (הנפקה)
כ' ג' ע.ג.

ה. במש"כ כת"ר באות קכג' לגביו טבילה בדייעך מקרים כזה, כעיקר הדין, ודוקא כשהוא בשלimoto, ולכתהילה מהמירים בוה כוון שיש בו ממש.

וכן מרח בטה"ב עמוד כ"ט כתוב לגביו אודם שלכתהילה חסידו קודם טבילה, ולא תטבול שהודם על שפתיה.

ג. במש"כ כת"ר באות קכד' מטה"ב עמוד צ"ב לגביו ההלכה בסנדלים ללא גרבים, ואצבעות רגילה נראות, ודאי שגם מקפידות על ניקוי תחת ציפורניהם, לפיכך דין ציפורני רגילהן דין ציפורני ידין, ואם אין נקיות תחת הצפרנים, שלא כנגד הבשר והוצחות בטבילה עכ"ד.

כAfיקי מים (פרק י"ז הלכה מה' סוף העשרה) כתוב ע"ז זה שלמיטה ישאלו לחכם, כי גם להואסרים היינו בכלל הנראת-כברור-וזאת אומרת-שaina-מקפה על זה יש מקום להקל יותר בצריך סברת הרמב"ם שהולכים אחר קפידה דינה אף לקולא.

ולענין צבע שישנו על היד בשבת כתוב בשה"ל שם דיש להקל לגרד או להסר ע"י אמא נולית, או אציטון וכיווץ'ב, אבל נט לאורה והוא מוקצה,আ'ב' ייחודה, ע"ב, ולענין לאק שע"ג הצפרנים, עין אבני שלהם (עמוד תחס'א) שאסור מן התורה להשלים הצעיפי לאק שע"ג הציפורן, ולהסרו יש אוסרים משום מוחק, ויש מקילין, ולמעשה יש להקל שתטרטו באציטון ותטבול, ע"ב.

ד. במש"כ כת"ר באות קכבי עין בספר "ריבני" מהרב אליהו שטרית עמוד שלח'י, ועמד שמא.

ו. לגבי חומרות בדייני ח齊צת. א"ר.

ג. שם כ', הזכיר רבינו את מה שהביא הש"ר שמיר"ק וכן השר מקצי היו מכירחים את הנשים להוריד כל גרב ושהוחן וכו', כמו"ש בטה"ב ח"ג עט' לה-לה. ורבנו כאב לו מאד על זה ואמר שהוא מזער אותו שכך צריך לצער את בת ישראל שצורך להסרי את הגרב וכו', זהה כאב להthead, והוסיף אה"כ רבנו,

שהוא בטעו שהענישו בשם' את אלו שפסקו קר. עכ"ז.

והנה דברים אלה אינם בש"ר כי אם בט"ז (ס"י קצח ס'ק ד') זהה'ל, והביא רשל' הגה' את זה'ל וגרב לגבי טבילה צריכה להסרו אף על פי שכواب לה הרבה, ואשתו של (מהדריך) [מהורי'ת אויז] רותה ארינה לעמוד לפני ערוםה שהיה רואה שלא היה מאמן לה שהיתה מסירה, שהיה ענירה והיה כואב לה, וכן עשה השר מקוזי לאשונו עכ"ל. ודברים אלו לא הובאו בטה"ב שצין ס' רבנו, כי אם בעמי לו-לו כתוב שכן להחמי להסרו גרב במקום הכאב וכמ"ש פון ה"ב, ובפרט בדורות אלה. ומסתמא דברי מון זצ"ל החופיפים על שהענישום בשם' אינם על המהור'ת אויז' והשר מקוזי, כי אם על האחוריים שהביאו את החומרות האלה גם בדורנו ומרוחקים את הנשים מלטבול ויש שבאות לידי כרת רח'ל, וכן שובהותי במעדי המלך ח"ב. וכן משמע מולשון בס' רבנו עט' שמא שצין יידי נר'ו. עי"ש. א"ר.

מיתה תנינה שחייבת תנינה וא"ת והיכי
משכנון עליה תנינה והא קליגי
עליה בילשנא קמא ר' יוחנן ור' לילא יש לומר
דאורה דתלמודא בהכי כדאמרינו לעיל בפ' השווחת ה) גבי פרוכס מאי קמ"ל תנינה ואע"ג
דרב פליג עלייה וכן בסמ' שבת בפ' כיריה ג) גבי משה קדרה ע"ג כירה אמרנן ורב ששת
מאי קמ"ל תנינה ואע"ג דפליג עלייה כמה
אשר ריבבי ולית הלכתא נמי קרבת שתה:
אימא לא לבעי הקשר קמ"ל. פ"י רשי זיל
משמעותו לטמא טומא' חמורה אמרנן תחולתו לא אמרני. וליתה אלא משות
שבמשמש מעשה עץ בעטמא שמש הה' לטופו
לטמא טומאה חמורה כגו' בזק שבתקי עיריב' ח)
כדאיתא لكمן בפרק העור והרוטב ח)

דף ע"א מתניתין השוחט את הבמה
ומצא בה בן שנגה חי
וכרי קורעו ומוציא' את דמו. פ"י רשי זיל
אבל חלבו שרי כדנתני لكمן מה הלב ושתוי
בלוי' האמורים באשם מוצא מכלל שליל וכו'.
וקשה לי אי להתרח חלבו צרכיכי לההוא דרשא
תינח חלבו דשרי אבל גירו מגנן ואלו בגמרא אמרנן דחלבו וגידו של שליל הניתר בשחווחת
אמו שרו לפיך נראה דשריותה וחלב מכל
בבמה נפקא לנו והוא דרשא דמה חלי' ושתוי
כליות האמורוי' באשם מוצא מכלל שליל
דמוכחין מיניה لكمן לריל' דחלבו של שליל
שרי באכלי' להושיט ידו למעי בהמה ותולש
חלב מבן תשעה שלא הותר בשחווחת אמו הרוא
דגומיין מינה אבל כל שהותר בשחווחת אמו
כל שיש בעובר שרוי מכל בבמה תאכלו. ואית
אי' למה לי מוציא' את דמו. ניל' דליקא למימר
שרותוא מכל בבמה תאכלו אלא מידי דבר
אוכלא כו'ן חלב וגיד דתאכלו כתיב אבל דמו
כיו' דמשקה הוא לא ונפיק משריותה לכל בבמה
תאכלו ואע"ג דאשכון אכילה גבי דם אפיה
הכא כיו' דאי' לאוקומא אמידי דבר אכילה
לא מוקמינן ליה אדם:

מצוא בן תשעה חי טעון שחוחט. פ"י דס"ל
לידם שלא התירה התורה עובר
בשחווחת אמו אלא בשאי אפשר לו בשחווחת

זה טהרה בלועה כי האי גזונה דaina מטמא
לרבבה לאו מק"ז דכלי חרס המוקף צמיד פtile
יליף לה כדאמרין מעיריא דזהו ג' לא
סגי אלא לבולעה אלא דמעיריא דקס'יד דרביה
בטבעת אחת טהורה הוא דקה מפרש תלמודא
דאוקים בשתי טבעות ליכא למיגמר מהתם כלל
אלא דרביה מדר' ישמעאל יליף לה רמושה
בဟריא דעובר במעי איש טהור מדאוריתא
כלומר אפיקל בנגעה בפניהם דתא מקרה דכל
אשר יגע יליף לה והו כען שתי טבעות
והשתא אתו שפיר מאי אמרנן בסמוך ולא
תימא אליביה דר"ע דאמר עובר במעי איש
טמא דאלמא אפשר לאוקומי מתני' כו'תיה
או'ג דתנן והאשה טהורה עד שייצא הולך
משמעות דכי אמר דר"ע עובר במעי איש טמא
היאנו כגון שפשטה היה יודה ונגעה בו דהוי
דומיא דשתי טבעות דומיא לשדר יגע על
פני השדה דבזהו פליג ר' ע אבל עובר
להאשה עצמה דהוי זומיא דטבעות אחת לאו'ו
שבלעת מורה ר"ע לטינאה בלועה היא ולא
מייטמי' ומיה אי מוקמינן מתני' בר' עקיבא
את שפיר הא דתנן בה האשה טהורה עד
שיצא הולך,

דף עג ע"א מטביל עד מקום המדה דברי
ר' מ. זהה וליד'ם כיו' שזו עתיד לקצצנו הרי הוא מקפיד עליך
ואפיקל מיוטטו המקפיד קיל' דחוצץ בטבילה
ואפיקל בכלים כדאמרנן בפסחים גבי עריבה.
וניחא לי דמקפי' עליו היאנו שחתה עלינו
כשעומ' שם בשעת טבילה ולפיך חוץ' אבל
כאן ניחא ליה שיעמר שט עט שעת קציצה
ומ"מ כיו' שגדmad בדעתו לקצצנה בסוף לר' מair קקז'ז דמי' ל

ע"ב אבל באבר דבמה דיה אין שתיטתה
עשה נפול. וכייל הכי הילך
אבר עצמו מותר מדאוריתא ואין בו אלא
מצות פרוש בלבד כדאיתא لكمן:

(ה) לח ע"א. (ו) לו ע"ב.

(ז) כס' ע"א, גבי חכורי ואוכלים.

זה עצמו
ו שאן
נה אחר
תוספות
או אלא
יא מלא
אפשר
אפיקל
ורי אין
אמירין
במשא
ורי מת
ז שאין
לבוגע
אמירין
; מ"מ
בלוע'
אדם
המת
כתבנו
; ליה
רבה
עצמה
; וכון
מרני'ן
במעי'
דתנן
זעמא
דמחי'
זחריה
ראי'
לועה
נוזה
פעות
עילן
גאנט
ויבנה
גאה
גון
פי'

סימן ייד

אם רוצה שהחיציצה יהיה עלייה בשעת טבילה

וימין כחקלקי יון רק לדבורי כרין כסיל כסיל ותכלת
לוי מתייך טבילה כות לדבורי כרין.

והלום רוחתי נסpter שויית מימת הצלב ס"י כי' נקם
וכחמס סופר אין סס לגבוי ק"ב ס"ל כסיל ותכלת
כחמס סופר אין סס לגבוי ק"ב ס"ל כסיל ותכלת
שעורריך ותב' לך חילך נצמה טבילה ופיטר סס חילך
ונפלט ונעמל מהט משינו ותקפי הכנל מהריך מקפתה
שיכרי לך חלון כסטרום עיר"ט וכונתו מלחה טרולך
שבתורות כה טביה טמוץ קורס צילך לנו נמתך
למי'ך וと共に כחמס שחיטת טבילה מהט סופר מהט
חידות זה גופל חמיה מהט להי'ך חלון רוחה
לו לנו לחפה נב', משליכ' צית לך קפודת טכון טביה
בצפת טבילה לו נמתך להי'ך הימא נרתך לו גלון דמי
כל דבורי כחמס סופר לדבורי בלומי'יך, וכלה כחמס
סופר מيري זדר טביה מוחבי לנו חלון חי'ו דביה
שיכו חיליכ' מהט בטמוד לך כה מהריך טמבי'
חי'ה רוחה להחכו צוב לו נמתך נטשו נטשו לזרע ושם
עדין צמץ צוב טהו מלהונגר נטה, משליכ' זדר צו טניאיסו
לנוף כחצ' נזב לנו בוכמה כלל מלהני כחמס סופר
כסיל כסטרום להלמי' יופר מלהר טרולך טבילה דזוקה
צפת טבילה טלה נמתך להי'ך.

וראה נס צבוי מבר"ס מבריק חלון נ' ס"י י"ג טו
נה'ך ציט לא מכ' רגלא בכירלה עקרטנט וחויר
טחיריה מחחת וטלון ווזומך לא"פ טבומה לבטח לא'מה
הו' מדברים בתיא'ס מליון שורה נזוקה טכון טלא
צפת טבילה מnewline לנו נמתך מקפתה וכל' כבכתה
ההמ' יופר וכמלה' יולך בכי'ל. (ויתר מבס מנולר
בדורי, שיכרי כות אין ג' נ' מהי'ך נמקום בנעל).

ב

ועכ"פ מנולר מביבי תהילן, טכל שבתך מוקפות דזוקה
טוכח טביה צפת טבילה לנו נמתך להי'ך. ומבה
אתמלת יה'ך יון מקור לדבורי כרין נמלון נסבוי ודבורי.

א

76 וכמו'ב לאלו'ה יט לעין לו ח'פער נזרף סכנתה כהמ'וי
וופר נסי פ"ב טס מתחמת סכנתה רוחה טכלו'ה
יכל טלב' היה נחט' להי'ך, וכן הטשפ' טלוב'ה מינימ'ה
כמוך חלון נצעה טבילה מ"מ לו' קוי' חילך, ולח'כ' גמ'יה
הaskell ס"י ק"ה' טב' טב' כהנו'ן ר' טלמה' כן' אפש'ל
ולס בסוכנה לו' קוי' ר'ך נצעה טבילה ולח'כ' ועכוז' בסוכנה
זה' חילך. למאנס נלמי'ו יופר סס דמך זדרו'ו.

וראה נס צמלה'ה וולך ס"י ל' שחט' נ'ל' כהנו'ן כהמ'וי
ויבר שלל טול'ך טיש' כהנו'ך דזוק על נופת צעתה
טנילך לוי'ך מ'כ'ק, וכוכית מדרנ'ו' כהו'ץ חילך טול'ך
ד' ק' ג' נ' פירם זמג'על מהו'ת' זמג'אל ר'ך נ'ה
טאטל'ן מה'ך טב' טב' בז' נ'ם ג'על'ם כהמ'וי',
ו'מי' צמ'י' כרין חולון ו' פ'יג' צ'ה' וטמבל'ן מ'ד מוקט
דמכ' (ולקמן נכה'ר קוינט) ו'ן מוכ' בטפס'ים ד' מו'.
בל' טב' טול'ך טיכ' טול'ך צב'ת טול'ך לנו'ל' לנו'ב' זמ'וב'ל' ח'ל'ו'ך
להי'ך, ו'ק' ס'נ'רו'ו' בטה'ל'ת יול'ך לוי'ו' מז'ול'ר ט'ה'ל' לה'ו'
מי'תו'ך זק' נ'עמ'ה טב'יל' מושיל' ט'ג'רו' כה'ג' נ'עמ'ה ט'ג'רו'
ממק'ל'ת, כמו' בטה'ל' ז'ג'ר' בנה'ן ר' טל'ם פ'ט' טל'ע'ה (ול'ל'
כדר'מ'ט' צה'מ'י' יופר צמ'ל'ו' ט'ה' בטה'ל'ת יול'ך ס'ל'
טה'ו'יך' ו'ן ז'ט'יך' לה'ם קי'ה'ם' ז'ה'ר' ס'ק'טו' ט'ה'מ'ר' ז'ה'ר' ו'ה'ל'ת'
ו'ול'ך צ'ט'יך' לה'ם קי'ה'ם' ז'ה'ר' ס'ק'טו' ט'ה'מ'ר' ז'ה'ר' ז'ה'מ'וי'
הה'י'ך' ז' י'ו'ס' ז' י'ו'ס' מ'ז' נ'ז'ל' מ'ז'ל' ז'ה'י' ז'ה'י'
מי'ז'ן, ז'ה'ר' ו'ק'ק' ד'ס'ו'ם' ט'ו'יכ' ב'ז'ו'ה' ז'ל'נו' ר'ו'נו' ו'ז'י'
נא' נ'ה'ר' ז'ל'דו'ת ז'ל' ש'ל'ו'ג' ש'ה'ה' כה'ז'ב' ז'ז'וק' פ'ל'
ג'ו'ס' צ'ט'ה' ט'ב'יל' ט'ה' ז'ל' ז'ל' מ'ז' נ'ה'ה' ז'ל' נ'כ'פ' ז'ל'
כ'ז'ו'ן נ'ה'ה' נ'ה'ה' נ'ה'ה' נ'ה'ה' ז'ל' צ'ט'ה' ז'ה'י' מ'ק'פ'ה
ז'ז'י' ז' ז'י' ז' ז'

ה'ג' ז' ז' ג' ז' נ'ג' ז' ג' ז' ז' ג' ז' ז' ז' ז'

פּוֹלְמָנָה
זֶ שָׁאַיִן כָּן
הַמִּים בֵּין
תֶּ אָוֹתָה
הַשְּׁצְרִיךְ
שָׁה.

סִימָן יַיְבָּ
חַ בָּאוֹזָן
וְהַ בָּאוֹזָה
חַלְחַל לֹא
מְרַדְשָׁאַנִּי
זֶ צָרְקַעַת,
חַיְיזָן, וְאַפְּ
לְהַ בָּעֲנִין
נְמַיְאַפְּשָׁר
נֶ שֶּׁם, וְאַמְּ
הַדְּקָתָה
יַאֲמִינָה
אַיִלְקָדָת
גַּנְעַן הַלְּ
הַמָּה, כַּתְבָּ
הַדְּקָתָה
יַאֲמִינָה
אַיִלְקָדָת
גַּנְעַן הַלְּ
הַמָּה, כַּתְבָּ

יְחִיאַצְבָּעָה
זֶלְהַתְדִּיחָ
;לְהַטְפִּיחָ,
פּוֹיָן, כְּמוֹ
, וְחוֹזְרָתָם
זֶלְשָׁאַנִּי,
אַוְהָזָתָ בִּידָ
בְּלַבְנִידָוֹן
עַהַתְחָלָה
כָּלְמָקוֹם
צְבָעָה הַוְאָ
תִּקְיָון זֶה,

האגד על עיניה בלבד ברפויון, עיין שם, ואחריו זה נחלה דעתו של הרוב הנוצר בתקון החומר שעשאה חכם השואל שתוודיח יודה תחללה שתהינייה טופח על מנת להטפיח,ותנינה יודה על עיניה בשעת טבילה, אך אם גם רטיבה מועטה מוקחת להאהזה הזאת, אז אין לה תקנה, ועל חיקון זה כתוב שלא תניח ידיים שלה על עיניה, דהא קיימת לנו שהטבילה צריכה להיות כמו שהיא מהלכת, ויהיו זרעותיה כמוסקת זחים, ולא תגביה זרעותיה לעמלה שלא ירכבו קמטים בבשר, וכזכור בסימן קצ"ח סעיף ל"ח, על כן תעשה דבר זה ביד חבורתך, שתרד עמה למקווה, ותעמוד לאחוריה ברוחוק קצת, שלא תגע גופה בגין האש האטובלת, וכאשר תדריך יירה במים שהייה טופח על מנת להטפיח, תשליח יודה ותכסה עיני האשאה הזאת ברפויון קצת, וכן כתוב שכתב הטורי והרב סימן קצ"ח סעיף קטן כ"ז עיין שם.

על כן נראה לי לפי דעת הרוב ז"ל בנידון דין נמי, בכח תעשה באכבע חברותה, ולא באכבעה, ומזכזה לחברתה שלא תתחזב האכבע בחזקה, אלא ברפויון קצת, דהא הרוב התיר בזה גם לכוסות העניים, שהם מקומ גלו, ורק שייהיו ברפויון, והוא הדין שכן בנידון דין תעשה כך ביד חברותה, ובתנאי שישזר המורה את חברותה, שתתחזב לה האכבע ברפויון ולא בחזוק, כל זה אני כותב בגין רבה, בלתי עיון ספרים, והשם יתברך יאיר עניינו באור תורה, Amen כן יחי רצון.

שאלה כח

שאלה. האש יש לה מכח בדר, ונעשה נקב בבשר הדר, והרופא הניתן

משום דברת הסתרים דרבנן, וכמו שהעה הנודע ביהודה מהדורא תנינא סימן ס"ד, גם עוד מצאנו פתרי לה מה שכתב בין אדם שער בית הנשים סימן י"א, שהביא תשובת הרמ"ע דמה שהוא למורי מן החיל אין טעון ביאת מים כל עיקר, ולמר מזה הרבה בינה היתר לעין אשה שיש לה כאב באונה, ואני יכול להזכיר שם המש הצעואה יערין שם, ואם כן לפה דעתו בעומק האוזן אפיקו ראוי לביאת מים נמי לא בעין עד כאן דבריו נר"ז. ואחר המחיללה האי לא שמא מהויא, רהסת קאי על הצעואה שבעומק האוזן, אבל בנידון דין כיון שמנחת אכבעה בתוך אונה, לאו דוקא עומק האוזן נסתם בכך מים, אלא גם חזון לעמק יש חיצזה, כיון דהאכבע באה מבחוץ לתוך האוזן, והחווש עיד על זה הוציאת גם חרוץ לעומק, והחווש עיד על זה ופשוט. גם מה שכתבת היתר לתיקון זה, מدين שכחן מREN ז"ל בסעיף כ"ח דחברתא אוחות בידה להטבילה על ידי שתדריך יידה וכו', הנה התם על כל פנים בעין שלא תاخז אותה בכח, אבל בנידון דין תוחבת אכבעה בכח וחזוק, כדי שלא יכנסו אפיקו מים מועט לתוך אונה, ומ侃detta היא על זה, מה שאין כן התם דאיינה מ侃detta.

מייהו ראייתי להגאון שיבת ציון ז"ל סימן מ"ב, שהביאו פתחי תשובת סעיף קטן י"א, שנשאל באשה שהמים מזוקים לעיניה, אפיקו אם יבואו המים בחוץ בהיותם סתוםים, שכך אמר לו רופא מומחה שם יבואו מים על עיניה חайд מאור עיניה למורי בר מיגן, והחכם השואל עשה לוזה תקנה לעשות לה אגד רפואי על עיניה בשעת טבילה, והשיב לו הרוב ז"ל שלא יועיל זה, כיון שעיקר כוונת ופעולתו האגד הוא למנוע המים שלא יבואו הרובה על עיניה ויזיקו לה, יש לחוש שמא תJKLM

סכנה להוציאו, וכן נ כל כך ועילי ביה מ חכמים בתוספתא אמרורים בשל מכתה, ומラン בבית יוסף הא בדרכיו משה כתוב דין הולבר, ועיין בש"ך ושאר אחרונים, ומה הלכה בשלחן עורך בדבר, ומה שכתב נ קוץ איררי גם בסופו טופו לצתת, רקפדי ל פסק להלכה,adam א

ועוד נראה לי, דא זה, שאstor הרו פי החלוק אשר חר' הו בא בית הסתרים י דזוקא, ורקימה לא מעין החוץ, ועיין להגאון ו קצ"ג שכתב זהה לע במיעוט המקפיד בכ דאוריתא, ויש לה ה הסתרים בלבד הוא דר עיין שם, והכא בגין שטופה להסיר הפשtan מקום כל זמן שנקב מקפdet להוציאו, וא להניחו, מפני שם וכיוון הדוא בין הסתו כדין מיעוט ז

ומה שכתב הש"ך בשם כניסה הגני לרפואה החוץ, כתוב דאייריה בהיכא דלית ר האמת יורה דרכו, מד הכלל, ולכן כל דלא להגאון מהרי"ש ז"ל,

נראה מבחרן, אלא משוקע כבשר הפנימי שכבר עבר מבשר העור ולפנים, אינו חרוץ.

וראיתי להרב השובה מאהבה בסימן →

זה, שכתב נשאלתי באשה שיש לה מכח ונפתחה, באופן שצרככים הרופאים לחתך לתוך נקב המכחה תחת הרטיה גדר מבוגר עדים של פשתים, והגרר הזזה איננו נראה, אף על פי שנוטלים ממש הרטיה, כי הנקב הוא בעומק, והוותוי אפילו אם כשנותלין הרטיה מעל המכחה אין נראין גוררי פשתן אלו, אפילו הכי חייצי, ואין זה דומה לחץ שאין סופו לצאת, כמו שכתב הר"ש ז"ל סוף מסכת מקוואות, ועיין תיו"ט שם משנה א ביתידות שנשברו, כיוון שאינו להתקיים כן, וזה ברור לעניין נידון דין עד כאן לשונו. הנה נידון הרוב ז"ל והוא כמו נידון דין זה ממש, וסביר מר החוץ, כי מחלוקת בין דין זה לדין החוץ, משום דחץ אין סופו לצאת, ודבריו תמהוני, כי הנה דין זה שפסק מラン בשלחן עורך, ואין נראה בברור אם נראה החוץ, וכי הביא מラン ז"ל בבית יוסף, ומוקוד דין זה הוא מן התוספתא הר"ש שפירש, האadam נראה החוץ משום דברי שפירש, לא ניתן היה מחלוקת בין הרא"ש ז"ל שהביא דין החוץ, וכתוב הלכך שהוא שיש לה קוץ בברור אם הוא נראה לא חטבולד עד שתחסירנו, נמצא דין זה של חוץ וקוץ שפסק מラン בשלחן עורך, הטעם adam נראה החוץ הוא משום דברי שפירש, לא ניתן היה מחלוקת בין הרא"ש ז"ל שהביא דין החוץ, ובאיו נראה דאי אפשר לא שמדובר בשערם, שכן שמי שפסק על הבשר מונח על הבשר הפנימי אין החוץ, שלא אמרה בטבילה ורחץ בשרו במים אלא על בשר העור החיצוני, ולא על הפנימי, שאפיילו ראוי לביאת מים לא בעין גביה רק בבית הסתרים עד כאן לשונו, ולכן לפי זה בנידון השאלה נמי כיוון דין דין הפשtan

לה חוטי פשתן שקורין פטיל", והנקב עמוק הרבה, וחוטי הפשtan שקוועים בעומק בתוך הבשר, ואין נראה ממנו הפשtan בחוץ אפילו משהו, והרופא נתן לה רשות לטבול, ורק בתנאי שלא תסיר הפשtan הנזכר מן הדר, שאם תסיר אותו יבואו מים בתוך הנקב ויזיק לה נזק של סכנה, ולשאול הגיעה אם יש חיציה בכך, או לאו, יורינו ושכרו כפول מן המשמים.

תשובה. פסק מラン ז"ל בסימן קצ"ח סעיף י"א, ח' או קוץ התהוכ בבשר, אם נראה מבחרן החוץ, ואם אינו נראה אינו החוץ, והלכה זו משנה ערוכה סוף מקוואות, ח' שהוא תחוכ בארם בזמנ שהוא נראה החוץ, ואם אינו נראה טובל ואוכל בתזרמתו, ופירש הר"ש ז"ל שם בזמן שנראה מבחרן, אי אפשר שלא יהיה מקצתו על הבשר והחוץ, וכתוב הרא"ש ז"ל, היליך אשה שיש לה קוץ בברורה, אם הוא נראה לא חטבולד עד שתחסירנו ע"כ. וכתוב הגאון הלכוש ז"ל סעיף י"א, אחר עיוני בבית יוסף, נראה לי דהכי פירשו ח' או קוץ שהוא תחוכ בברור, אם נראה מבחרן כלומר שהוא בולט קצת, או שהוא שווה לבשר, כיוון שאינו משוקע בברור החוץ, מפני שאי אפשר שלא יהיה מקצתו מונח על בשר העור אשר מבחרן והחוץ בין המים ואותו מיעוט הבשר, והוא"ל מיעוט שמקפיד עליו להסירו שחוץ, ואם נראה נראה מבחרן, לא שאינו נראה כלל, אלא שהוא משוקע בברור, שכן שעבր מון בשר העור ולפנים, אף על פי שעדרין נראה אמרה בטבילה ורחץ בשרו במים אלא על בשר העור החיצוני, ולא על הפנימי, שאפיילו ראוי לביאת מים לא בעין גביה רק בבית הסתרים עד כאן לשונו, ולכן לפי

ח"ג סימן ק"ח דף מ"ב עמוד א שכתב,
אםنم מצד הח齐ה לאכורה היה נראה
דלא שייך כאן ח齊ה, כיון שהיא עשויה כן
משום רפואי, ואם כן הוי זה ורופא אינה
מקפרת וכור, ובלי ספק قولיל עלמא אי הוי
צריין ח"ו לזה הוי עושין כן, ולא שייך
לומר בביטול דעתה בדבר ש策ך לרופאה
לעשות כן, וראיה ברורה מודתニア
בתוספתא, והובא בהר"ש סוף מסכת
מקוואות, הנכנס לו ח"ז בירכו, ר"א אינו
חווץ וחכ"א הרי זה חוץ במה דברים
אמורים בשל מהכות, אבל בשל עץ הרי זה
חווץ, ואם קרט עליו העור מלמעלה הכל
מודים שאינו חוץ, ופירש הר"ש בدل
מחכות עילית מיא טפי משל עץ, שאינו
נדבק כל כך עם הבשר, אם כן בשל מתחכה
אייכא סכנה טפי כשמוציאו, ודבר שאינו
מקפיד אינו חוץ, וכן כתוב המרדכי הובא
בדרכי משה סימן קצ"ח אותן ה, ואם כן
יקשה מה בכך שאינה סכנה והיא אינה
מקפרת, והוא רובה דעתם מקפידין אף
שהיא אינה מקפדת איזלין בתר רובה
דעלא, וגם הוא יותר היה נוח לה שלא
יתחוכח חוץ ולא הייתה צריכה להסירו, ועל
כן רעיין אנו דנין אם היה אנשים או נשים
ח"ו במעטם הלו אם הוי מקפדות, ואם כן
מהו ראייה דכל ש策ך לרופאה ועשתה
לרפואה, ראיין צריך להסירה, וזה ראייה
נفالה עד כאן לשונו. ומכל זה החמצא סעד
לדברינו להתר בnidon דין, ודלא כהרב
תשובה מאהבה ז"ל.

גם הגאון רבינו עקיבא איגר ז"ל בדורו
וחידוש זך ק"ג עמוד א כתוב, כל
שהוא מיעוט אף משום צערא מקרי אינה
מקפדת. עוד כתוב שם אפיקו דאייכא
פוסקים דסבירא להו בעזרא בלבד וליכא
סכנה מקרי מקפדת; מכל מקום כיון דאייכא
פוסקים דסבירא להו גם בעזרא בלבד

סכנה להוציאו, וכן בשל מתחכה אינו נדק
כל כך ועייל ביה מיא, זה נאמר על דברי
חכמים בתוספתא שאמרו במא דברי
אמורים בשל מתחכה, אבל בשל עץ חוץ.
ומאן בבית יוסף האריך בדבר זה, ומור"ם
בדרכי משה כתוב דבריו מגומגן, ויישב
הרב, ועיין בש"ך וכגהנות מהרלב"ח
ושאר אחרונים, ומה לנו בזה, הא לעניין
הלכה בשלחן עורך לא נכנס מרן ז"ל
בדבר, ומה שכח באשלחן עורך, ח"ז או
קרון אירגי גם בסופו לצתאת, דהא קוץ ורופא
סופה לצאת, דקפני להוציאו, עם כל זאת
פסק להלכה, דאם אינו נראה אינו חוץ.

ועוד נראה לי, דאין לנו לחוש לאיסור
זה, שאסר הרב תשובה מאהבה על
פי הילוק אשר חדש מדעתו, דהא כאן
הוא בית הסתרים שהוא איסור דרבנן
דווקא, וכיימא לנו מיעוט שאינו מקפיד אינו
חווץ, ועיין להגאון חותם סופר יו"ד סימן
קצ"ג שכח זה לשונו: נמצא לפי זה
במיעות המקפיד בכל הגוף, אייכא ספק
דאורייתא, ויש להחמיר וכו'. אבל בית
הסתירים בלבד הווי דרבנן ממה נפשך וכו'
עיין שם, והכא בנידון דין אף על פי
שסופה להסידר הפשתן אחר שחתרפה, מכל
מקום כל זמן שנתקב המכחה פתוח אינה
מקפדת להוציאו, אלא אדרבה מקפדת
להងיחו, מפני שם תסירנו יהיה לה נזק,
וכיוון דהוא בין הסתרים דרבנן אינו חוץ
בדין מיעוט שאינו מקפיד.

ולמה שכח הש"ך ז"ל בסעיף קטן י"ד
בשם כניסה הגדולה, גבי כחל,adam
לרופאה חוץ, כתובתי כתשובה אחרת
דיידי בהיכא דלית לה צער בהסתורו, דכאן
האמת יורה דברך, מה צער יש לה בהסתורה
הכחול, ולכן כל דלא הו לנו חוץ. ועיין
להגאון מהריב"ש ז"ל בשואל ותשובות תניינא

הmetaה של היולדת, ו- הגיע, אם יש בזה א- ודרכי האמורית, וממנהג נוהגין בו הכל. גם שעושים אותם פה עי- ומקפידים לעשותותם, ו- משום ניחוש, יורינו השמי

תשובה. איתא בתמי הפקוק או קושר ברול בכרכי והעורך לפניה שלחן האמור עיין שם, וכור לפי שיטתה שMRIה ל והכשופים, لكن עוט שפוקקין החלון בסיר לומר קוץין בעיניהם ש גמי סירה עניין סגירה קושרין ברול כוגן חור המטה, ככלו מפחרין עליהם, וכבעונותינו הר ביניו במקומות הללו, כאן דב

וכתב על דבריו הרן דאמורי דף ר דהני אינשי דעתידי הבי כיון דרך מלחה לא ו- מיili שאמרו שיש האמור לא נאסר, ונרו כיון דלהגן מן המזוקן בה, וכן נראה עיין שנ בדף רייג'ג באות ג ה הרשב"א ז"ל, בתשוכו ותחכ"ה, שאין לחוש ולא באותם הדברים בלבד, שם אסורים מ- ולא שאר הדברים ו-

עיין שם, נמצא רק בנידון הריטה ההיא ושאינה בכית הסתרים חוש להחמיר, אך בנידון דין שהוא בכית הסתרים כולל עלמא מודע להחמיר בשופי, כי הטעמים שכחוב שמש ישם בנידון דין, ועיין להגאון דברי חיים מצאנז ו"ל ביו"ד שי" ס"ה, באודות האשא שיש לה ריטה על מכתה וקלעת שURAה על פי צווי הרופאים שכחוב זה לשונו: אם אפשר בקהל להסיר הריטה ללא חשש כאב, בודאי תסירנה, ואם חרושת לסכנה וכאוב גדור ח"ו, סגי שתדריך היטב מקום הריטה במים חמין מה דאפשר, וכן במקומות קליעת שער ותטבול, ולא הוא חיצצה כלל, עד כאן לשונו עיין שם.

הנה כי כן לעניין הלכה בנידון השאלה, מלבד טעם התייר שכחובו לעיל, דדמי נידון דין חז' וקוזן דאיינו נראה דלא חיזין. עוד יש לנו טעם מספיק להחמיר בנידון דין, שהוא מנחת הפטון לופואה, שם חסיר אותו תנוק והוא מונח בכית הסתרים, ועתה בזמן המכחה מקפdet שלא להסירו בכינויו למים, וכיון דהוא מיעוט יש להחמיר בשופי, מכל טעמי הנזכרים לעיל, ומכל דברי הרובנים הנזכרים לעיל, דהתייר בכהאי גוונא שהוא מיעוט בכית הסתרים באיסור דרבנן, והשם יתפרק יאיר עניינו באור תורה, Amen כן יהיה רצון. ל

שאלת כת

שאלת. פה עירנו בגדייך, יש לה מנגנון, אחר שתלד האשא מבאים שפוד ברול ותווכחין בו כי רגלים של תרגול, ועוד תוחבים בו שבעה בצלם, וחתיכת מטלית צבועה במיל אסתטיש שקורין עברבי ניל, ומণיחן השפוד הזה למעלה מן

מקרי אינה מקפdet אולין לקולא דמיעות כיון דהוא דרבנן וספיקא דרבנן לקולא עיין שם, וכן כתב מהרש"ק בקנאה סופרים דף נ"ד עמוד ב, דמחמת צער נחשב איינו מקפיד עיין שם, ובגוף האדם תלייא מלהד בשלו הן שמן עיין שם, ועיין אמרי אש חלק א ביוורה דעתה סימן מ"ד דף נ"ב עמוד ב עיין שם.

עוד ראיתי להגאון כתוב סופר בנו של הגאון חתום סופר ז"ל, ביוורה דעתה סימן צ"א, שנשאל מרוב אחד באשה אשר ראשא כאיב לה, ויצו הרופא להניה לה ריטה ותחבושת על צדעה, ומשפט הריטה להדק במקומות הנחתו כמשל ירחים למועד החלאה, ובמשך הנזכר בלתי אפשר להפריד הריטה ממוקמה, ואולי על ידי רופא אומן תוכל להסירה, ואפשר גם על ידי עצמה תוכל להסירה על ידי יוסרין, וכאוב מרובה, ואחר תום הזמן הנזכר חפה הריטה עצמה, ועל זאת של הרבה מה עשה האשא בהגיע עת טבילהה, Adams הריטה חוותה או לאו, ורב אחד הורה בה הימר, ולא גילה טעמו של הרב המתיר מה הוא, והשיב הגאון כתוב סופר הנזכר להקל, ממה שכחוב ב"י בשם סמ"ק ומרדי, בגרוב ושחין וכו' דסבירא שם כל שמצטערת ואין דעתה להסיר עתה, הגם שבදעתה להסיר אחר כך כשיתיבש הרבה, ובכלל עצר לא מקרי מקפיד אלא שרגילותות להסיר מחומרא, דסבירא בא"ה בבית יוסף ורמ"א, דמעיקר הדין כל שמצטערת בנטילתו ליכא חיצזה, ורק החמיר על עצמן בטבילה ולא בנטילה, ובסוף דבריו כתוב, אף על פי שנראה לו לסמך להחמיר בזה, להיוות כי מיעוט המקפיד הוא חומרא דרבנן, עם כל זאת לא סמך להחמיר דין הריטה, כי השואל שאל לגאון אחד ואסר

אין חותמים כ"ש טובים
לכלחם משום חשש סכנו
בדאיתא בפ' העל' דעתו
דלאו ירך אמו בגין הם ת
מקומ עיין ברביבים אלו ד
חוותיל' כ' להזכיר מטעם
משום ומהדק טובי ואח
אין חותמים והוא מידי
חותמים משום דג' קשורוי
ועילי כי מה מיא והרי כי
זהה מהך טעמא חשוב ב
ועק' לי על טעם הא' דה
מים לא בעי עכ"פ ראי
מה"ט אם נמצא בין שי
בדאיתא להדיא בש"ס ופו
(ד) אך זה דמ"ש המר
סירכה דליישנא הווא ועיקר
והוא עדיף מבית הסתרים
הוי בגלי לך בעין ראוי
כין ראיינו מטה מאפי לה
לא בעין וכן הווא מבואר
הר"ש במסכת מקאות בבש

[ס"ג] וכzoom כן כי נלה ז
ס"י האמור עדין
נפללו כלם מעתומים וכיון כן
נפללו בטערום לס מל עלה ס
ומלך דאנפיט סול מטוט דלן
עליאס לס טעל' כל גס צאו
הטערום למ"כ לו פטף דנטן
כגופ מלך וכגולע קו וכיון טם
טיפלה גס בטערום ול"כ טעל'
כלום סול מל גלע"ד דנקא"ג כי
לע"ז נמלר לחול עלה גומ
טאצדר ומאלר מטומלמ' טוב נז
לט"כ וכט"ט לט"ז ול"ג נמי' ול
ל"ז מלך דלן מגוינו פומו' יא
נפרש מוי למלר בטעל' ג"ע ז
לטטפל כפלוף דמי ותק ללו
למקומם מ"ט כל יdom כלים;
מדקה ר' יטודהholm ער טיטני

יתפור (כר א) אל רבא רוב ומוצוי קאמרת כ' ה' רדי
מוכחה התם דאפי' למ"ד רבא וקרוב הולכים אחר
הרוב ברוב ומוצוי מודה ועי' פיששי' שם וזומה
ג'יך דין זה למ"ש הרוב בהגיה (ס"י קצ"ט סעיף ז')
אדם ה' מכבה בגופה ויזודעת שמוסיעה' דם דתוליה
ביה ואין לך מכבה מוציא' דם כמו זמן וסתמה ואך
שהש"ך שם פקפק ע"ז הרומ"א בזה וכן דעת הט"ז
נוטה שם להחמיר מ"מ הכרות' הסכים לדומ"א וכן
דעת המנ"י ותשורי פמ"א ועיין בסד"ט (שם ס"ק
לד') שהארך שם ומ"ש שם לישיב דעת הגאנונים
שהחידשו חומרא זו שיש לו מקור בש"ס דז"נ בעין
סיפורים לפניו ולא מהני סיפורים מוחזקים
יעו"ש. לענ"ד אין בזה כדי חיזוק דמיון ומן
התורה בלא הריגש' היא תהורי' הרי מן התורה הוי
סיפורים גמורים וברורים ולא מוחזקים ואע"ג
דרבן החמיר בזמנים מ"מ הם אמרו והם אמרו
דברכ'ם שכטולים לתלות בכחמים חולין וא"כ מנין
לנו לומר דאיין כאן סיפורים ידוועיס ווד לדרכ'
לאחר ג"ז לא הי' לנו לתלות ואך שזחק שם לישיב
זה מ"מ המעין ישנות בצדך שרביין שם וחותקים
ודוחזקים מאד וכיון שכמה אחרים הקילו לתלות
בג' ימיס הראשונים בחלוקת שלבש' בימי נדות'
כ"ש שיכולה לתלות בסותה כ"ל ברור הנלע"ז
כתבתי:

בSHIPOLI וכ"כ הט"ז (ס"י סט) בדין ברשות ששה ג'
ימים בלבד מילה דמתירין בספק ועש"ר (שם ס"ק
ונ) ועוד רבכתיים שומעים להקל כל'ם' ס"ק
רכתמים דרבנן וכ"ש אם המחינה לאחר שימושה
ה' ימים ואפי' ראיתא בשעה וסתה יש מקום להקל
אם ביום ג' לראייתה ברקה עצמה והמחינה אח"כ
ה' ימים קודם תחילת ספירה ז' ג' כמ"ש בסדר' ט
שם בשם המנ"י והסכימים עמו בזה ובוראי אין
להחמיר כ"כ וכ"ש אם בדקה עצמה ביום רבנן
של ז' דכבר היא מוחזקת בתורה כמ"ש הרשב"א
בזה"א הבאתי דבריו בחשובה אחרת:

עוד ה' נלע"ד לויל' דמסחפינא לומר דבר חזש
דיה וכתבו הפסוקים להחמיר שלא לטלות
בכתם בג' הראשונים היינו ודוקא שאין לטלות
כחמה בזמנ' וסתה כgon שלא ה' לה וסת או שירע
לה שאח"ז לבשה חוליק לבן אחר שהפסיק' בטהרי'
אבל אשה שיש לה וסת וראתה בדין וסתה ופסקה
בטהרי' וeah"ז הצעו חתח' סדין שהייתה לבושה
או שוכבת עליו בזמנ' וסתה דוראי חולין הכתם
בזמן וסתה דה אפי' לדין דקי"ל וסתה דרבנן
היינו ודוקא בשלא ידענו שראתה בזמנ' וסתה אבל
בראתה כין דהוחזק' לראות בזמנ' הזה ואיז הרבח
דרמים מוצאים בה חולין ברוב ומוצוי כמ"ש בפ' לא

סימן מ"ד (מג)

معنى הבתולה שנעשה לה קליעות שעורה ע"פ ציווי הרופאים מה שנעשה לה
בימים שיזכר בה לענין נשואין יבר בזה דיני חיצניה באורך רב:

חשובה

לפרש דברוי באורך הנה מוקור דהאי דין הא
במרדי והעתיקו המחבר (ס"י קצ"ט סעיף ז') וכותב
שם ג' טעם להתיר א' דמיון שם וברוקים בחוזק
חשבי כבלוע ובית הסתרים דלא מטה מאף' חיצני.
כתבתי לך בקצראה שדרעתה להזכיר וכעת באתי

67 מה ששאלת מעין הבתול' שנעשה לה קליעות
שעורות ע"פ ציווי הרופאים מה שנעשה
לאחרתינו ביום שיזכר בה לענין טבי' הנה כבר
מזהה ששאלת מעין הבתול' שנעשה לה קליעות
שעורות ע"פ ציווי הרופאים מה שנעשה
לאחרתינו ביום שיזכר בה לענין טבי' הנה כבר
מזהה ששאלת מעין הבתול' שנעשה לה קליעות
שעורות ע"פ ציווי הרופאים מה שנעשה

גרlein ה י. ק. א. ז. ז. ז. ז. ז. ז.

ו. ז. ז. ז. ז. ז. ז.

להסתירו שלא חיז'ץ ו"ש"ה דרגון אחד חשוב דעכ"פ עדין לא נקוץ רק משום דעומד לקוץ וכן אין מהמירם במיוטו משא"כ בשערות הדוקרים שהחיצ'ץ בהם בפניים לטעם הג' א"ת דהיכא דליך סכנה חיז'ץ ולכאר' הי' נרא להכריע כתעם הראשן מהא דאי' בפ' בתורה דמקאות דכל קשר של קיימה אינו חוץ'ן ואיתא התם דחפליין של ראש בזמן שהוא חוץ'ן כי א"ע שיבאו בהם המים ועיין ברא"ש פ"ק דחולין שפי' דהינו שהקשר מהודך היטב ולכנן אינו חוץ'ן הרי דכל שהוא מהודך אינו חוץ'ן וע"כ משום דנחשב כללו ואין לומר ודוקא התם משום שהוא קשור של קיימת ואין דעתו להתר הקשר אבל הכא באם אין סכנה להסרה הקילעות ודעתה להסitem חיז'ץ דהוה דומיא דקש'ר שאינו של קיימת דזה אינו דהא ודאי אם דעתו להסרה הינו כל הקאלטינעס ביחיד ע"י גילוח בחדר או במספרים אבל אין דעתו להפריד השערות זה מהו וא"כ עיקר החיצ'ץ הוא מקום הגלוח וזה ודאי דומיא לא נקוץ'ן אך כמ"ש דרגון אחר חשיב כיון דעתין לא נקוץ'ן אף יש לדוחות דיל' דהטעם מה דקש'ר אינו חוץ'ן אינו מטעם בלוע אלא דכין שאינו עומד להתר והסוקים שנחשבים לדבר בפ"ע והרי רוכבו ע"פ שאינו מOPSIS ג"כ חיז'ץ מדרבן ורגון אחד חשיב' ג"כ לא שיק'ean לפ' טעם השלישי דאי'נו נחשב ככלו:

ומ"מ יש ראי' לנ"ר לפ' פ"י הר"ש שם שפי' שלא כפי' הרא"ש דמייר' בקשר ורק על הפרשיות שם מבנים ופטורים מבחרן שלא חיז'ץ וא"ע שיבאו בהם המים וכו' שם דכל הני אין דרך להוציא מה שבתוכם א"כ הרי יש כאן רוכב שהר' כל הבית הוא תפור והרי חפליין היו תחילה' פתוחים ואח'כ' כשנחתרו ע"ז להתקיים אין זה החיצ'ץ ומקרי בלוע וא"כ גם בגין' אם אין דעתה להסרה הקלעה עד זמן רב ודאי דומיא להתחם ואין חוץ'ן אף' ליכא חשש סכנה וause'ג דהיא יושבת ומצפה أول' תסור מתחלה ותווכל להפריד השערות מ"מ הא גם בתפלין דעתו לפותיהם

הkalteinus לענ"ד א"ע להסitem ואין לומר דכין דהמ' דבר אחר ואינם מן השערות עצם לא מהני בהם טמא בלבד דהא קי"ל ח' התוחוב באדם אם אי'נו נראה בחוץ אי'נו חוץ'ן כמ"ש ש"ע (שם סעיף יא) והוא משנה מפורשת סוף מסכת מקוואות ולא בולטים יש לדמותם להא דחץ דפליין כי' רבן ורבי שם ועיין בסד ט (שם ס"ק נו) באריכות:

והנה לשני הטעמים האלו וראי' דין נ"מ בין אם הקאלטינעס נעשים לרפוא' ויש סכנה להסitem בין אם נעשה עצמו ללא חשש סכנה להסitem כיון דהטעם משום בלבד ואדרבא נראה דאפי' מקפdet בו וחוسبה להסitem ב"כ לא חיז'ץ זה דומה לציפורן עצמו דק"ל דאי'נו חוץ'ן אפי' הייתה גדול' ועומדת לחתו' ופורה' ועוברת מכוגנד הכלש'ר מבואר בש"ע (שם סעיף כ') אכן לדעת הש"ך שם שחשש לדעת ר'א'ן דס"ל ציפורן עצמו חוץ'ן כל שעומד לחתו' דכל העומד לחתו' כחתוך דמי' ועי' בס"ט (שם ס"ק לט) ש' לדעת ר'א'ן ייחידה הוא וכל הפסוקים חולקים עליו ולכנן אין לחוש לחומר וובפרט זה הוא מילתא דרבנן דמאורית' רוכבו ומקפיד עליו דוקא חוץ'ן יעוש' וא"כ בגין' שהיה רוכב שעורות' קלועים ומוסכמים הי' נוא' דהוא במחולקת הפסוקים הרומכ"ס ושאר פוסקים דלהרומכ"ס דס"ל דהשערות אינם נחשות דבר בפ"ע אלא הם מכל הגוף וא"כ הוא מיוטו ואין בו חשש דאורית' אבל לשיטת שאר פוסקים דס"ל דהשערות נחשבים בפ"ע ורובא דלהון אם מOPSIS עלי' חוץ'ן מן התורה' הי' לנ' להחותר עכ' בוחומר איסור כות ולחוש לדעת המחייב' ומ"מ בדיעבד נראה עכ' להתר כיון דריעה זאת ייחידה היא כה"ש:

אכן לפי טעם השלישי שכ' המדרדי משום דהו סכנה להסitem ובית' היא והיכא דליך סכנה וחוسبה להסitem לכל הפסוקים חיז'ץ מדרבן דהא עכ' פ' מיוטו ומopsis חוץ'ן ואין זה דומה לציפורן גודלה עכ' שמקפיד ורוצה

לאחר זמן ד' לא חילקו' למשך לבוד וחוץ'ן וכו' לירטה ומצע' ויצא העובר לעובר ומיקו' חיצ'ץ דה' בזמה'ז' שא השערות רק רק להסitem שעדתו' לסתה דמ"ש המרו' להסitem הו' כתוב' כן והאי עתה להפריד חיז'ץ וטמא' דרכ' הפטוק' בעילמא אף' שנתרבר שע' כבלעו' אין' :

סג'ס מן' ט'

סיל' טהרי' כו'ן
(סוף קי' לט'
וכמ"ש הפלמן' ג'
להם ע"כ ג'

ולפי זה צ'
פמ"א
פייזור סמים
שייכי כל הנו'
דחשיב' כבלוי'
לא מדבר אה'
שייך כאן דה'
חוצ'ים הוא'
טווא' כו'ן ט'
סכנה ג'כ' אין'
היא יעוש' ט'
כל ואודבא

שיכים נם כאן בnidon זה דעתם ראשון שכ' שכיו שבא ע"י דבר אחר לא נחש כבלתי לא ידעתי מנין זו והרי תפלין שחבירו בא ע"י חפירות בעשה אדם מבחוץ ואפ"ה לא חיצי מטעם בלוע לפ" פ" הר"ש במשנה שם וכמ"ש וכמו כן בnid' כין דהשעורות עצם נדבכים זה להז אין לך בלוע יותר מהז ואין לומר דכוינו הדסמים הנפוזים על השערות הם עצם החוצים גם וזה לא יוציא כי אין יכול להריהם במים ולהסיד ממש מן השערות דכל שעשו פועלם שב א"צ להם גם בכל אדם שנעים קליות אלו ע"י סמים אלו רואים בחוש שני שום ממשות של הסמים על השערות וכבר עברו ובטלו מן העולם ואפ"י אם הי' קצת וושם של הסמים נשאר שם בכך אין זה אלא בגין צבע והרי כיוון דרכם של נשים אלו בכך ואין מקפידות עליהם הם דומים ממש למ"ש (ס"י קצח סעיף יז) מצבע שצובעים הנשים על פניהם ויזיהם ושער ראשם אינו חזץ וכמ"ש הרא"ש והרש"ב א' הובאו בדבריהם בס"ט שם ס"ק לג) דכיוון דהוא נוי להם ואין מקפידים עליהם אלא עשרו במתchein מש"ה הוא כגופו של שער וכגד צבעו כו' ועוד טעם שני שאין ממשות של צבע השיעור כו' וכן נמי ממש הכוי הוא ושיכי הנך חרי טעמי שהם היא צרכ' להם ועדיף מעשו לנו י בעלמא דכאן צרכים להם מחשש ספק סכנה וגם אין ממשות הסמים על השיעור:

והנה לכוארה יש מקום עיון בדברי הרא"ש הנ"ל שהרי דעתו כדעת רוב הפסוקים החולקים על הרמב"ס וט"ל דהשעורות נידונין לעצם וא"כ הרי רוכבו אפ"י אינו מקפיד עליו חזץ וכ"ש בכל השערות ומסתימת לשון הרא"ש משמע לכל השערות וככ"פ רוכbos הם צbowות דכ' דצבעו לנוjar ואין דרך נשים לצבעו שערות מעתים בלבד ואדרבא גנאי הוא להם וע"כ צ"ל דכונת הרא"ש מ"ש שאינה מקפדת שగירת לישנא הוא ועייר הטעם הוא מ"ש משום דעתחוב כגוף השערות ור"ל משום דעתחוב כבלתי צבע בעלמא או משום דצרכה להם כגוף השער חשיב והרי דבלא טעם של סכנה התיר הרא"ש ג"כ ומ"ש דעתם שני ג"כ לא שייך כאן רוחזין דמהדק דבריהם אלו אין להם שחר כפי

לאחר זמן דהא נבדקים פעם אחת בשבוע וכבודאי לא חילקו חכמים אף דעתו לפוחת מידי או למחזר לבודקם אפ"ה כי' שהם חפורים אין חוצים וכן בעבור לא חילקו אפ"י הגע וכן לדידת והמצפה בכל עת שיפתח ה' רחמה ותחל ויצא העובר לחוץ אעפ"כ טבילה האם מועל' לעובר ומקריב ובכית' והיינו משומן דלא הו בגדר החיצ' דהינו רביתיהו ודריף מכלוע וכ"ש בזומה"ז שאין דרכם של נשים נשואות לבDEL השערות רק לגלחים ואם כן אין דעתה להפרידם רק להסירים לגMRI ודמייא ממש ליצפונן ודאי שדרעו לקוצזו לא חייני כמ"ש. ולפי' נאה דמ"ש המודכי עוד טעם שלישי משומן רסכני להסירים הו רביתיהו ולא חייני לרווחה דミילתא כתוב כן והאמת עיקר הטעם הוא כיוון דאין דעתה עתה להפרידם וגם א"א לה להפרידם בנקל לא חייני וטעמא רסכמה הרא לחזק טעם הראשון וכן דרכ' הפסוקים שכוחם הרבה טעמי לסני' בעלמא אף שעיקר הטעם הוא אחד בלבד וכיון שנחבור שעיקר הוא משומן דלא חייני וחשי כי כבלתי אין לחלק בין אם הוא מחשש סכנה או לאו:

ס"ג"ה מן המנכ' למ"ד ממוקמו קו מוכלע דטמפלין הפי' לעמו לפוחת מידי לעמ' כל דלע' מי' סאי' כוון טפלו למיס נדיכיס נדי' כמ"ט כת"ז וכמ"ל (פ"ז ס"י לפ') זכין לדמיילד רישומ' נרך נדי' מדיע' וכמ"ט הפלמ"ג טס וו"כ כוון דממי' מימי' מטפליון טענאל' חומס ע"כ נרך לפוחת מידי נבדקים והוא פי' נל' מיל':

ולפי' זה צ"ע בם"ש בס"ט בשם הגאון בעל פמ"א לאסור בקילעות שער שנעשה ע"י פיזור סמים ע"פ ציוו הורופאים וכותב דהaca לא שייכי כל הנך טעמי של המודכי טעם ראשון דחויב כבלתי לא שייך רק אם נשע' מעצמו אבל לא מדובר אחר הבא על השערות טעם שני ג"כ לא שייך כאן דהרי הטעם דשלש שערות קשורים אין חוצים הוא משומן דלא מהדק' ובnid' מהדק' טובא כיוון שנעש' ע"י סמים טעם ג' של חשה סכנה ג"כ אין זה ברור נמי יאמר דרופא' זו בדוקה היא יע"ש שהאריך ולענ"ד דבריו אינם מחוורים כלל ואדרבא כל הנך ג' טעמי שכ' המודכי

ב"פ
אין
זים
כא
יע
ות
זם
צ'י
די
זב
אר
ם
צי
א
וד
ז
א
ז
ר
ד
ב
ע
ר
ז
+

לבר היצוני שהרי אין בהם חיות וכל העומד לקצוץ קצר דמי לרבות דצירך טבילה ג"כ אבל בשאר אברים שבוגר שනחשים הגור ווה אינו מן הסברא ג"כ בפ"ע כיוון רחctorה ע"ש אמר טפל בלשון אה בשרו ועי' ברמב"ם (פ' שכחוב כן בפירוש שאפי' כל שי אחת אחת אף"ה אם אינה מkap יטו"ש. ואף שהשיגו הראב"ד שב הנගנים עיקר דהשעות נחשים ורשורים אפי' בגין מkap החז' בכ"מ שכ' שאין בדבר הכרוע ואף (סע' ה') הכרע כדעת הנගנים יוחזר פידי ספיקא לא נפקא וכי אף"י הוא רבו ואינו מkap עליו במילתה ררבנן ואדי דיש להקל מה וכראוי הוא הרמב"ם לסתוך עליו גהה אף"י ביחיד גנד רבים מות לקללא בשעת הדחק באיסור דרבנן גדרה מעשה ועשה רבי כראוי ע בז"ד (ס"י רמ"ב) בכללי הוראה ובדבר הכרע לדינה כמ"ש היכם הדחק יותר מזה שא"א לה בשונ לבעה ולחותן הקאלטונעס ג"כ סכנה וחוליו:

ומ"ש הרוב בעל סדר"ט להביא ר' שע"ג מכמה שאפי' מצער מיקרי מיעוטו שאינו מkap לא הה זה ושם הגדל הוא רק לשעתו ומזכה עליו אמתי יפול וכל זמן ו יכול להסירו בעלי צער ומקפרת ב שכר הוזהה ע"ז מפי הרופאים וזמן רב מכמה שנים היא רגילה ונבע משוכבתיה הוא וא"כ לא גם לא שיך כאן לומר כיון דרכם כ אולם בלילה שוד ואלו ה"י להם כ בזה וא"כ אותם הנשים שדרכם בו

הוא מתחפוד ועדיפי מענייני הקמיות שם הבלתי לדעת הרמב"ם דהרי הם ענייני רפואי בטבע וברציו תמהות מואוד מ"ש להחמיר בענין זה ומכך"ש בזמנינו זה שנחבר עניין הקאלטונעס וג"כ לחכמי הרופאים ע"פ הטבע שהוא סכנה גודלה להסרים ודאי דשייך בו הטעם שכ' המרדכי דחשייבי רבייחי ממש ועדיף מהנעשה ע"י ביליה שדים ואף זהה הוא דלא כהרמב"ם בזה מ"ק נלע"ד שהוא בטבע הרופואה ודאי דשכיח סכנת יותר ומה שחייב הגאנן בעל סדר"ט דברי הפמ"א וכי דלא שיך בלווע כי אם הנעשה ע"י אדם א מעצמו הוא תמה דארדרא עניינו ואותו שchapלי קשורות ותפורות לא מהדק כי"כ כמו הקאלטונעס הנעים ע"י ציווי הרופאים:

גם מ"ש דעתם השני לא שיך כאן ובאיור דבריהם יוחזר לפמ"ש כבר נזכר דרכיו וא"צ להאריך בהזה גם מ"ש דעתם השלישי והיינו רבייחי לו לא שיך כי אם בענשה ע"י שד או בתולדה לא ידעתו שום הפרש בין ענשה ע"י שדים או ע"פ צירוף הרופאים ומ"ש דהמודדי לא כתוב כן רק משום חשש סכנה גם בגין יש חשש סכנה ולכן לענ"ד אף שאיני כראוי לחולוק על הנගנים המובחקים המפורטים בהוראה בעל פמ"א וסדר"ט ובפרט להקל גנדם מ"מ ראות ברורות יתנו עידיתן ויצרקו ולענ"ד אין כאן בית מיחוש כלל גם כלל גדור בידינו כמ"ש שלחכה רופפת בידך ראה היא הציבור נהג כר' ופקח חז' מאי עמא דבר שאין פ"פ ומפצצע בזמה"ז דשכיח הרבה בנשים שיש להם קאלטונעס הנעים ע"פ דרכי הרופאה והם טובות לבעליהם בלי מיתוש כלל:

ומלבד זה נלע"ד דיש מקום להקל בפשיטות לשיטת הרמב"ם דס"ל והשערות נידרונות לעצם א"כ נחשב למיועט לגבי הגוף ומיעוטו אף' מkap עליו אינו מוכח מן התורה ובאמת נראה שיטת הרמב"ם נכון בסברא דמאיו טעם יש לנו לומר והשערות נחשים לעצם כיוון שהם מחוכרים בגוף האדם והרי הכל אומר ורוחץ את בשרו במים ודרשין מאת בשרו את הטפל לבשרו דהינו שערו דהינו דאפי' השערותיהם

מ"ש למלע' דברי המרדכי לפי פשtan אין להם ביאור ועי' ב"כ במש"ל בכיאورو רהא גם בעשו מעצם ג"כ מהדק אל ודי דהמודדי לא כhab זה אלא לראי' מן הש"ס כיון דמצינו בש"ס דשלש שערות אינם חוץים ולא חילקו בין נשעה חוץ מטעם שוחבר למלע' וא"כ גם אם נעשה ע"י סמיט דין ה' ע"ז עוד נראה ליישב כוונת המודדי בפשיטה יותר דכוונתו דתח' כתוב דמשום דהodesk טובה חשיב כבלוע וכדי שלא נאמר אול' יש בהם שערות שאינם מודקים כ"כ ובשביל כך לא חשיב כבלוע ומ"מ חיצ'י שפיר ע"ג כי"ה דהא ג' שערות אינם חוץים ר"ל דאית' דיאנים מהודקים כי"כ גם חיצ'י לא שיך דשפיר נכנסים בהם הימים וא"כ בגין שבאמת ע"י הסמים מהדק שידר שיך בבלוע ומ"ש דבאמת דהשיפר כבלוע וכמ"ש זדוק:

ומ"ש דעתם השלישי לא שיך כאן דמי יאמר שהרפואה בדוקה כר' גם דברים אלו אין להם שhor לדבריהם גם בענשה ע"י ביליה שדים מי יאמר דהרפואה בדוקה והסנה ברור' ועוד לדבריהם מה מועל אפי' אם הסנה ברורה והרפואה בדוקה וכי בשביל זה נחריר איסור נהר דבכורת והרי הוא בכל ג"ע דקייל' הרג ואל יעבור ואפי' אביזורי ה' דידי'ו דינא ה' אל עיקר כוונת דבריו דכין דהוא השש סכנה היא מהיאשת מהפרירים וחשייבי רבייחי כמ"ש למעליה וא"כ הדברים ק"ז אם מה שנעשה ע"י ביליה שדים שאין הסנה ברורה כ"כ והרי לדברי הרמב"ם שסוכר שמעשה שדים אין בהם ממש ומה שהתרו לצאת בשבת בקמי' מומחה הוא משום דעת ההמון הסוברים שאם לא יהיה הקמיות יחויר לחולמים ויכול לדמיון להזיק להם והוא בכלל סכנה ולכן התירו איסור דאויריתא וחשש חיבוק סקללה בשבת (ה גם שורבי הרמב"ם ז"ל אינם נוכנים בזה וכבר כתוב עליו רביינו הנדרול הגר"א זיל מווילנא ביביאו ל"ז סי' קע"ט בארכיות יעו"ש מ"מ לדינה שפיר נוכל ללמד ג"כ בגין) וא"כ כ"ש בגין דרואי עניינו ואותו שמי שיש לו אלו הבלתי שער אפי' בצווי הרופאים

אצל כל אדם ז"א דהא כל הנשים אם היו צריכות לכך מחתמת סכנה ג"כ לא היו מקפידות ורמיאו למ"ש התוס' פ' המצעני (צב ב) ד"ה ואת"ל אנשי הוצאה כר' בהא דבערביא מקימים קוויצים בכרא אדם לכל העולם הי' רוב גמלים לא הוה אמרנן דערבייא בטלה דעתם אצל כל העולם כיון דערבייא אחרא הו והרי מבואר במשנה דמקוואות וכפ"ב דגרה ובש"ע ובטלי אומנות המוכרים רבע אין רכב נחצב לחיצזה ע"ש (ס"י קצת סע' יז) וכן מי שאומנתו להיות קצב כר' שרוב בני אומנות זו אינם מקפידים וכמ"ש הב"י וז"ל ע"ג שכבתה רכל שדרך שאור נשים להקפיד ע"פ' שזו אינה מקפידות חוץ י"ל דש"ה גם שאור נשים שהם בני אותה אומנות אינם מקפידים יע"ש ובנ"ד עירין יותר מבע אס אומנתו בכך דוראי איינו קרווי מקפיד ואיןו חוץ ואפ"י אם נאמר שמצופה אימתי חולבל לחותך הקאלטונעס או שיפלו מעצם מ"מ לא דמי' לגלייך דהא דוראי זה לא יעלה על דעתה שתפקידו מעצם כל השערות רק שמצופה אורלי' חולבל לחותכם לגורמי א"כ דמי' לציפורן שאף שגדל יותר מראוי וודעתו לחותכם שלא מיקרי חיצזה דמקום החתק נקרא בלוע לכ"ע וכמ"ש מעלה ואף שכבתה בקונטרטן שאצל האשה הזאת כבר נפרדו קצת שעורות אין לומר דעתה עלייהו שתפקידו אח"כ וא"כ מיקרי קפידה לנבה חז"א דוראי אם היא בעצמה תוכל להפרידים וזה מזה בנקל כל שום נוק ודאי דמיקרי חיצזה וקצת סמך לזה מהא דאיתא בפ' במה אשא (נח ב) גבי זוג וunganבל דכל שהודיעו יכול להחוירם מקבלים טומאה יע"ש אבל בגין שיראה לשלוח בהם יודה מחשש חולין רק שמעצם נפרדים קצר שעורות זה מזה נראה דאין כאן בית מיחוש כלל וכי'ש לפ' מה שהעליתך דבאמת לפי שיטת מן הרמב"ם ז"ל אפ"י אם היה מקפידות עליהם לא ה' וכו' רק אישור דרבנן כיון דשערה לא נחשב כפ"ע והוא מיעוטו וכמ"ש הנלעד"כ.

רבי אביך דוש' אהבה יצחק אייזיק בלאמ"ז רב מוהר' וליה' הופק' ואלקאווסק:

דבר חיצוני שהרי אין בהם חיות ועומדות להתגלח וכל העומד לקוצר כקצוץ דמי ע"זathi קרא לרבות נדרש טבילה ג"כ אבל לא שייה' חמיר משאר אברים שבגוף שנחשבים למים לגבי כל הגוף וזה אינו מן הסברא ג"כ שייה' נחשבים בפ"ע כיון דהכתוב עשםطفالים לגוף וככלם בלשון את בשרו ועי' ברמבא"ם (פ"ב מה' מקואות) שכתב בן בפירוש שאפי' כל שעורותיה קשות אחת אחת אף'ה אם אינה מקפרת אינו חוץ יע"ש. ואפ' שהשיגנו הראכ"ר שם וכתב שכבדי הגאנונים עיקר דהשרות נחשבים בפ"ע ואם רוכם קשוריהם אפ' באניו מקפיד חוץ מרבען ע"ש בכ"מ שכ' שאין בדבר הכרע ואף שהמחבר בש"ע (סע' ה') הכריע כדעת הגאנונים היינו להחמיר עכ"פ מידי ספיקא לא נפקא וכיוון דמדרואיזיא אף' הוא רוכבו ואינו מקפיד עליו איינו חוץ א"כ במילתה דרבנן ודאי דיש להקל מהן טעם' דарамן וכדי' הוא הרמב"ם לסמן עליו בשעה הדחק דהא אפ' ביחיד נגד רוכם מותר לסמן עליו לכולא בשעת הדחק באיסור דרבנן כמ"ש בפ"ק נהנה מהשה ועשה רבי כר"א כו' ע"ש וכ"פ' הש"ץ בי"ד (ס"י רמ"ב) בכללי הזראה ובפרט בזה שאין בדבר הכרע לדינה כמ"ש הכה' ואין לך שעת הדחק יותר מזה שא"א לה בשום אופן להטהר לבעליה ולהתוקן הקאלטונעס ג"כ א"א מחשש סכנה וחולין:

ומ"ש הרוב בעל טד"ט להביא ראי' מהא דגלייך שע"ג מכח שאפי' מצטערת בנטילתו לא מיקרי מיעוטו שאינו מקפיד לא הבנתי איך דימה' זה דשם הגליד הוא רק לשעתו וכחווי ישכחה ומזכה עליו אימתי יפלול וכל זמן חושבת בכך אם יכולה להסירו בלי צער ומקפידתו בו משא"כ בגין' שכבר הוזהרה ע"ז מפי הרופאים שלא תעב בו יד זמן רב מכמה שנים היא רגיל' בך ונעשה לה טבע ממש ורכית' הוא וא"כ לא שייך בו קפidea גם לא שייך כאן לומר כיון דרוכם נשים אין להם אותם בלילות שער ואלו הי' להם כך היו מקפידות בזה וא"כ אותן הנשים שדרוכם בכך בטלה ועתן

13/1
702
F363
1999
v.2

(43)

בינ"ו
עש"ז

עמ"י

ספר אבני שכם

על שולחן ערוך הלכות נדה וטבילה

חלק ב
סימנים קצוי - ר

והוא ביאור לדבריו מラン השו"ע והגהות הרמ"א,
עם מקורי הדינים מהנמ' והראשונים, כולל חידושים דינים
שהובאו באחרונים, ופרטם הדרינם האקטואליות שנתחדשו
בימינו, והכל בשפה צחה וברורה.

חברתו וערכתו בהתאם ה' עלי
משה פנيري
מהה"ס רבייה לאור ההלכה,
בית חתנים, וכבוד הוודים.

פעה"ק ירושלים ת"ז
שנת: "ואהמראתם כה לחוי" (חש"ס לפ"ק)

הבליעה, שהרי ביו ראוי לביאת מים הhaftל"ם שיבאו דהויל יותר מיניהם שפיר עילאי בה נשאינה יכולה לנלה גידולו, וכגדארין שנכירות מעוברת וטבילה אף לעובח משום דהינו רבייה לגוף האם לחיותו. מפני שכנה להו שייהו עליה עד ימקפה עליהם לחו

ובערוה"ש (סק'') שכתב מועל דוקא כשהאת אבל כשם ברובו הגאנונים אף באינן ישב זאת אגב דרכו שמטעם סכנה אותו איינו חוץ, אבל לדرك מה הרין בו הדבר החוץ ומתקפו ולגבי שני הטעמים (בסק''), שהם כע מדוקקות בחזק המדוקקות בחזק הקשרות ביחס אין שערות. וגם על ט' כאן דמיון לבלו ע' הכא שע"י סיבה נען

הקפדה על גוף השער שהוא מאוס, שכן על מדיקות הכלות למדין מתחלה לנוגן.

ועוד יש להזכיר שיש להקדים הסרת השער לפחות ביום אחד לפני הטבילה, מפני שמצו שפוצעות עצמן, וכיון שהוא בסמוך לאו如此 מקום קורה שמוצות דם על עד עד הבדיקה, וכן בהסתור שער הרגלים מצו שנשאר קצת שעה הדבקה לבשר. ואוthon המגלחות שער ראשון לפני הטבילה וכן הוא מנהג חלק ועדת החסידים, כתבו הפסיקים להוזירין שיעשו זאת כי ימים קודם הטבילה, ע' שות אבני צדק (חיר"ד סי' קו) הובא בפתחו ווטא, וכ"כ בשות לבשי מודכי (חליחאה סי' דר) מפני שנשאות שעדרות קטנות ואפשר להרגיש בהם במשמוש היד, ויש חשש שלא יצאו גם לאחר החיפוי. ולכל הפחות תזהר שלא להסתפר ביום הטבילה עצמה (בית לחם יהודא סק"ו הובא בעצמי לבונה). אמן אם לא עשתה כן לא תזהר לטבילה ממשך, וכך יכולת להסיר השער אפילו ביום הטבילה, אלא שתזהר לנוקות היטב שיורי השערות והשעה.

ג) לא חיצוי - המרדכי כתב ג' טעמיים בויה, האחד שכיון שהשערות מודוקקות זה בויה הויל מחתיכה אחת וככלוע שאין צריך בית מים, והיינו שההיזוק הוא באופן שנעשה בגוף אחד והשענות הם כבית בליעה, ומ"ש שם שנעשה כבית הסתורים כוונתו כבית

בעל לא מקפיד על הסratio, ובכח"ג מצינו פוס' הסוכרים שמנוגנד נהגה במקומ צער דומייא דחוליה שאיו בו סכנה דלא גרו בו רבנן (ע' שדי חמד מערכת המ"ם סוף כל לו), יש מקום להקל ע"י התירה, וכל שכן לטפזרי שנשא אשכנזיה שאם גם הוא אינו מקפיד יש להקל, ומ"מ יש למדין שיקלו השער במספריים מהיות טוב, ובמ"ש החופת תנתנים.

אכן הבנו שם גם את דברי מורה הגרא"ץABA שאול זצ"ל הסוכר שלא מהニア התירה במקומות מנהג, וכ"כ ממשו לגבי נידון דידן בס' ברכת יצחק (עמ' עב) ושהורה כן למעשה שא"א להחריר מנהג זה, ובair שם ובריוו שכוון שמנהג זה בא מחת גדר וסיג דפעמים לא הפריד השער כראוי, וככח"ג גם נדר של האבות לא יכולים להתייר לבנים. ע"ש לכן אין להקל בויה כלל ורק לאוותם ששבו זה עתה לשמר ריני טהרת המשפחה אפשר שיש להקל כדי שלא הנעל דלה בפנים, ואולי גם מי שנגרם לה עי"כ מכוח ופציעים המגליים, די"ל שעיל דעתן לא קיבלו המנהג, אבל מי שבאה לשמעו ולקבל דעת תורה אלא שהדבר עליה לטורת, יש להסביר לה שאין לנו לבטל מנהג שנגנו אמותינו הקדושות מדורין דורות וכמו שכבר ביארנו שנגנו כן כבר מזמן חכמי הגם, ועוד שאיפלו מנהג קיצוץ צפראנים שנגנו בו מחשש פן לא ינקו היטב תחתיהן ולא מחמת גוף הצפرون, מרדקין בו הנשים ולא שמענו שאשה תבוא בטענה שהמנהג קשה עליה, וכל שכן כאן שינוי

יא מאוס, לכן מתחילה להנוגג הקדים הסרת ז אחד לפני וצאות עצמן, מוקם קורה ה, וכן בהסתדר רקצת שעורה מלחות שער דה מנגח חלק סקים להזירין ע' סי' קו) הובא לבושים מודכדי שארות שעורות הם במשימוש או גם לאחר תזהר שלא מו (בית לחם לבונה). אמנים שבילתה משומם אפלו ביום תטיב שירוי ד.

בתב ג' טעמים שהשערות חתיכאה אחת מים, והיינו מה כנוף אחד ומ"ש שם כוונתו כבית

אבני

סימן קכח - סעיף ו'

שםם

תשנו

45

וזאת לג' שערות שנקשרו, שם מדובר שנקשרו יחד, אבל כאן שם כל שערה דבוקה לחברתה והו"ל שערה אחת קשורה דוחצנת, لكن מסיק שטעם שלישי הוא העיקר, ושם"מ צירכה אשה זו לשאות מעט זמן תחת המים כדי שיוכנסו המים במקומות שיכולים ליכנס.

והג"מ בין הטיעמים, כתוב התפל"מ שהוא בהיו החוטים שבתוכו הקליות נראים מכחוץ, שלטעם הראשון אין חוצצים דהויכ בבלוע, ולטעם השני חוץ כדין חוטי שער, ומכיון שטעם שני עיקר, שהרי האגור הבא רק הטעם השני והשלישי ולא הראשון, יש להחמיר. אולם הסדר"ט כתוב שכיוון שישנה סכנה להתריד הקליעה ודאי שאין חוצצים, שהרי הטעם שחוטין חוצצים זה משום שמקפדת עליהן בשעת חפיפה, וזה לא שייך כאן דאף בשעת חפיפה אינה מקפdet, ויש לדמותן למי שהוא צבע שאין הצבע שעל ידי חוץ, וכ"פ בערווה"ש (סקכ"ט), ואילו החכ"א (כלל קיט ס"ה) פסק להחמיר

ובשו"ת פנים מאירות (ח"ב סי' קמו), → ונאל בדין אשה שחלהה ואמרו לה הרופאים שאין לה תקנה אלא שהעשה לה הקליות הנ"ל ע"י פיזור סמים כתושים, וע"י זה נטבחו השערות, האם חוץ בטבילה, והשיב שני הטיעמים הראשונים הריאשווים לא שייכים כאן, דהטעם בבלוע שייך כשנעשו מהשערות עצמן אבל לא מדבר אחר הבא על השערות, והטעם דעתיל כי מה אין לא שייך אלא במקומות

הבלעה, שהרי בית הסתרים צריך שייה ראויב לכיבאת מים, וכן מוכח בדברי התפל"מ שיוכאו בסמור. והשני, מפני דהו"ל יותר מnimma אחת קשורה וא"כ שפיר עילית ביה מיא. והשלישי, שכיוון שאינה יכולה לגחלן מפני הסכנה הוא דרך גידולן, וכדאמירנן גבי טבילת עובר, שנכנית מעוברת שתבלה לגירות עליה טבילה אף לעובה, ואין האם חוצצת משום דהינו רבייתה כיוון שהולד צריך לגוף האם לחיו. ובלבוש כתוב שהטעם מפני סכנה להסiron, והוא מתיאשת שייהו עליה עד שיפלו מאליהן ואני מקפדת עליהם להסiron, לפיכך אין חוצצים

ובערווה"ש (סקכ"ז) הקשה על הטעם שכabb הלבוש, שטעם זה מועל דוקא כשהחציצה במיעוט הראש, אבל כשbam ברובו חוץ מדרבן לשיטת הגאנונים אף באינה מקפdet, והגרעיק"א ישב זאת אגב דרכו שהבין שהלבוש סובר שטעם סכנה אותו עליה, لكن אפי' ברובו אין חוץ, אבל משאר הטיעמים אין לדדק מה הדין בדיאכ סכנה אם חסיד הדבר החוץ ומקפdet שלא להסiron. ע"ש. ולגביו שני הטיעמים הראשונים כתוב שם (סקכ"ז), שהם בעין מה מה נפש, שאם מדרבקות בחזק הויכ בבלוע, ואם אין מדרבקות בחזק הא קי"ל דג' שערות קשורות ביחד אין חוצצות וכ"ש הרבה שערות. וגם על טעם זה הקשה, אין כאן רמיון לבלווע שכך בראיתו, משא"כanca שע"י סיבה נעשה כן. וכן אין לדמות

ז) א) לפלוף (פיו)
שבעין אינו ח

עריכה לטבול שני
שער דבוק החוץ ל
ותטבול בברכה. וכן
מפעם לפעם כדי שי
וכפי שהוא המנהג
מבנה ספרד, ושב
להסירו, י"א שלא
מן שמקפerta על
שגם זו עלתה לה
להלכה. והוא הר'
השוחי, שעיר הרגל
במי שרגילה להטיר
בזמן טבילה, שאין
הגיע לשיעור גדי
ולהסירו. ואם הג
בגדר ניול ובזון, י
וישאלו

ח). מי שנגה ל
טבילה ועתה
מחמת צער וכאב
שאכן כנים דבריו
מקפיר שתסיר הש
תורה שלא צטרח
טוב שתסיר חלק מ

עליו. ולכתחלה ראוי לחוש לדבריהם
אף בנדבק במיעוטו, להזכיר לטבול
שוב בלבד ברכה לאחר הדחה וסירוק,
ואם כבר הגיעו לביתה וקשה עליהם
להזרר ולטבול, יש להקל. ואם נדבק
ברובו אין להקל א"כ כבר שימושה,
הלא"ה חוזרת וטובלת. ואם אומרת
בפירוש שדרך להקפיד גם על מיעוט
שער הנדבק, החוץ לכל הדעות ואפ"ל
שימושה תחזור ותטבול. וישנן נשים
הנוהגות להסיר שער בית השחי קודם
הטבילה, ומנהגיפה הוא, ומ"מ מתנה
מעיקרא שאינה מקבלת זאת בnder.

ג). שער בית הערויה באשה נשואה
חווץ, ומעיקר הדין די בחיפוי
השער וסירוקו, וכן מנהג בנות אשכנז,
ואילו בנות ספרד נהגו להסירו למורי
בשם או בתער, ומנהג זה שורשי
קדומים ויסודות בהררי קודש, אך
שחויבה קדושה על הרבניות ומדריכות
טהרת המשפחה בכלל ומדריכות
הכלות בפרט, ללמד ולהורות לנשים
הספרדיות לנוגג כמנาง אמותינו
הקדושות, ולעשות כל טעדי כדי
לקיים המנהג.

ד). ואם טבלה - אשה מבנות ספרד -
ambil'i להסירו, אם אין דרך
להסירו אלא מהחש חיציה ולא
מטעמי נוי, כל שرحצתה היטב וסרקה
או פספסה בידיה עד שלא נשאר שום
שער דבוק, עלתה לה טבילה ואין

שהחחש מחמת קשייה השערות, משא"כ
הני שנעשו ע"י פיזור סמים, ואין לנו
ליישען אלא על הטעם והיינו רביתה כיון
שסכנה לגחלץן, או על הטעם שכח הלבוש
שכיוון שאינה מקפדת הו"ל מיעוטו
המקפיד. וצריכים אנו לומר שם היה
לאשה חולית כזה והיה רופא אומר לה
שער ורפו אותה, לא היתה מקפדת בך,
א"כ בכח"ג בכולן אינה מקפדת וכמ"ש
הכ"י גבי מי שדרכו לצבע, ומסיק שם
להקל ע"פ עדות רופא מומחה וככלבר
שהחיציה אינה אלא במיעוט שער.
עתכ"ז. והסדרי טהרה (סקינ"ט) הסכים
לדבריו שם נכוונים לרינא, אולם דחאה
מ"ש שגם שאר נשים אם היה להן חולית
זה לא היו מקפידות, דסבירא קלושה היא,
ועוד דא"כ גם ברטיה שע"ג המכחה וכן
באגוד של המכחה וקשושים שעל השבר
ニימא הци, שהרי כל בנ"א שיש להם שבר
שמתרפאין בו. ולקמן סעיף ינבי' המזיה
דברי הפסיקים בזה והנ"מ לדינה. ל

לסיום

א). שער שכגד הלב ושבזקן הנדבק
זה לזה מחמת זיעה חוץ.

ב). שער שבבית השחי הנדבק זה לזה
אינו חוץ היה וain דרך הנשים
להקפיד עליו, י"א שאם נדבק ברכוב
חווץ ואם במיעוטו אינו חוץ, ויש
מחמירין אף בנדבק במיעוט מפני
שסוברים שדרך נשים נשאות להקפיד

י) רטיה של המכה חוצצת:

שם

אנ

47

נוספ' כתוב החכ"א ב' שבגד אינו מקפיד
איכפת לו שיהא עלי כבדר שלולי היה נצ'
מקפיד ו록 מפני ה' לבטל הקפידה, כה"ג
ולפי טעם זה סתמו ואילו לטעם של האז'
וכ"ש לטעם של הכת' מהודקת לגופה ויש א' תחתיה, ע' להל'

דין רטיה העוזן

הנ"מ בין השיטות העומדת להס' ימים, להכת'ם'ס הוי חז' יואב לא הוי חיצ' שמשיריים אותה לפעך מצב הפע' משא"כ שמניחים אותו למש מסירין אותו בינהם, שלשתי השיטות אינו והחכ"א חוץן. אלא הכת'ם'ס להקל בזה התשובה מהאהבה (ו' שהבחן שהמשנה אי נשארת ג' ודר' חודש כמה מגדולי הפט' שצדדו להקל בו לדעת כמה מגדולי שיש צער קפידה, מפני שנם להם חולין וזה לא ה'

בעודה במקואה תחוור ותטבול, הגיעה לביתה וקשה לה לחזר ולטבול שנית, יש להקל.

סעיף

7(a) רטיה - אפילו אם אינה חופה רוב גופה חוצצת, כיוון שמקפדה והו' ליה מיעוט המקפיד. ואע"ג שעתה ניחא לה בה כדי שתתרפא, כיוון שלפעמים מסיריים אותה כדי לראות האם נתרפא המכלה וגם כדי לתקנה (שווית כתוב סופר סי' צא). ובשות' חלקת יואב (סי' ל'), כתוב שהטעם משומש שעומדת להחלפה בכל עת תוך ז' ימים והוא ל' קשר שאינו של קיימת שלא מיקרי קשר כלל, אבל אם יש הכרח להשתוויה למלילה משבעה ימים אינה חוצצת, כדיימה לאן בשוויע' (אר"ח סי' שיז) שקשר המתקיים ז' ימים חשוב קשר של קיימת מודרבנן ופטור אבל אסור (ומן התורה אינו מתחייב אלא בדעתו להשairo לועלם), ומכיון שהבייה דעתו להשairo שבעה ימים מיקרי קשר של קיימת מודרבנן, במיעוט שאינו מקפיד שהוא מודרבנן יש להקל. וככ"ב בפחד יצחק למפרונטי, ונتابארו דבריו בשווית מהרש"ם (ח"א סי' מו).

טעם אחר לגמרי כתוב הצמח צדק (סי' קעב), ווחשייך לדבר המקפיד כיון שמשידתו לבסוף בשתרפא המכלה. וטעם

לగרום לפתיחה הפע' ולקלקולו, וראוי להחמיר בזה גם בתוך ג' ימים אם נראה שנתייבשו. וכן מי שהוא בעל חטtein ומצטערת בהוצאותן, אינה צריכה להסitem וידי שתיככם ע"י שרייתם במים חמימים.

ג. הפע' עצמו אוינו מהו' חיצ'ה, ודי שתנקה הדם שנחביב על גבו, אבל את הריר והМОגלה שהוציאתם עשויה לגרום לפתיחה הפע' אין צורך להסיר.

ד. דם שנוצר תחת העור אינו חוץ'.

ה. הקודם האדום שנוצר בתהיליך הריפוי של הפע' אוינו חוץ' אא"כ הגליד העור מתחתיו, שאז צריכה להסירו לפני הטבילה. וכן אם התחיל לגליד בצדדים, כך שאם תגוזם לא יצא דם חוצצים, ויש לגוזם (בזהירות) קודם הטבילה.

ו. כויה סגורה אינה חוצצת, וגם אם ניקבה מעט ויצאו כל המים, אע"פ שהעור נפרש מעל לבשר, אינה חוצצת. ניקבה הרבה ונשארו שרידות עור מדולילות, יש להסיר במספריים סטוריות כל מה שאפשר להסידר מבלי שיגרם לה כאב, ואין השאר חוץ' טבליה מבלי להסitem כלל, אם נזכרה

הגעה
לשנית,

פה רוב
זה והו
ה ניחא
לפעמים
חירפאה
ב סופר
זי ל.,
חולפה
שאינו
, אבל
שבעה
שריעע
ימים
אבל
אלא
היתה
קשר
קפיד
חזק
ווזית

(ס"י
כין
עם

אבני

סמן קצח

- סעיף י

תשעה שם

48

לעיל סוף סעיף ו שוו דעת הפנים מאירות,
ואילו הסד"ט חולק. ויש שרצו להביא
ראיה זהה מפי הר"ש בדיון חץ התהוב
בכבר שאנו חוץן מפני שיש סכנה
בנסיבות, והבינו שפא"י בדאיقا צער וכואב
יש להקל (שות' שואל ומשיב תנינא ח"ג
ס"י קח), והחולקים דחו הראיה כמו
שיתხבר בסעיף יא. ועכ"פ רבו המקיפים
בזה, כ"כ בשות' דברי חיים (ח"ב ס"י
סה) להקל במקרים צער וכואב, שדי שתדרית
היטב במקום הרטיה במים חמימים מה
שאפשר ותובל. וזה דעת האמרי אש
(ח"א ס"י עה), הגראע"א בדורש ותודוש
(ד' קג ע"א), הקנתה סופרים (בהתשומות
למי נדה ס"י כ), התשורת שי (ח"א ס"י
שב) ועוד. ואילו הסד"ט (סק"ט) דחה
סבירת הפנים מאירות, וסובר שrisk במקרה
יש סכנה בהסתורן לא חיין, וכן דעת
הזכרון יוסף (ס"י ט), וכן משמע משות' חת"ס
(ס"י קצב). ובשות'ת רבי פעילים (ח"ב
ס"י כח), כתוב לחלק בין מקומות הגלויים
שבעוגן שחוץן אף במקרים צער וכואב,
לכין בית הסתורים שהוא מדרבן, כך שדי
להחמיר בדברי התשובה מהאהבה בשאר
הגוף, אבל בבית הסתורים יש להקל
בעירוף סברת השואל ומשיב והגראע"א,
ויתהבר עוד בסעיף יא ובסעיף כד.

ועוד יש לצרף סברת הנציג"ב במשיב דבר
(ס"י לו), שוטיה חוץצת מפני
שמניחים אותה לשעה, משא"כ מחלת
פנימית שאינו דרכה לטור אלא ע"י קליעה
שערותיה, ואפילו היינו יודעים שבמשך
הזמן יפול הקלاطון והוא שנרפאת,

נוסף כתב החכ"א בביב"א (אות יב), והוא
שנדר אינו מCPFidi היינו דוקא כשהוא
aicפת לו שייא עלייו גוף הדבר, משא"כ
בדבר שלולי היה נצרך לו לרפואה היה
מקפיד ורק מפני הכרה הרפואה מסכים
לבטל הקפידה, כה"ג החשיב כמקפיד עליו,
ולפי טעם זה סתימה בשן הויא ח齊צה,
ואילו לטעם של הח"צ לא הויא ח齊צה,
וכ"ש לטעם של הכת"ס. ואם הרטיה אינה
מהודקת לגופה ויש אפשרות למיט לחדר
תחתיה, ע' להלן בסוף הסעיף.

דין רטיה העומדת לזמן רב

הנ"מ בין השיטות תהיה לגבי רטיה
העומדת להסרה רק לאחר שבעה
ימים, להכת"ס הויא ח齊צה ואילו להחלה
יواب לא הויא ח齊צה, וכל זה ברטיה
שמטיסרים אותה לפעמים לתקנה או לראות
מצב הפצע, משא"כ בפלسطר אמריקאי
שמניחים אותו למשך חודשים ימים ואין
מסירין אותו בניתוחים, והוא הדין לגבי גבס
שלשתי השיטות אינו חוץן, ואילו להח"צ
והחכ"א חוץן. אלא שלמעשה לא אבה
הכת"ס להקל. בזה מפני שהמשה לדרכי
התשובה מהאהבה (ח"ג לסי קצח ס"י)
שהבחן שהמשנה אייריו בכל עניין ואפי'
נשארת ג' ור' חודשים, ושהסכימו עמו
כמה מגורי הפטוס' בדוחו. ומ"מ יש
שיצידזו להקל בזה מכמה טעמים.

לדעתי כמה מגדולי האחרוניים, כל דבר
שיש צער בהסתורו לא מיקרי
קפידא, מפני שגם שאר נשים אם היה
לهم חולין זה לא היו מקרים, ונתבאר

ובדין תחכושת א' שסובלת מני האם הימים יכולים יש מקום להקל יוו מהר"י ברונאשמי' בכחות עצמה, יש ריטבילותה, והסכימו כמו שיתכادر לך התולקים שם יודו טבילה על גבי דבר בשו"ת צ"צ (ס"ט) שתשרה אותו תה' שיהיה בלוע תוכו ב לשוי"ת מהרש"ט (ו' השובה המהרי' ז' שחוגרת חgorה על בשיעור טופח ע"מ מדינא גם באינו ר' הרמב"ם והרמב"ן ידיה במים מותר הטובלת אפילו בכ' שם כמו שיתכادر ב' וכן מצינו לגבי מי יש סכנה בכניות צמר גפן במים ותוד' ג' מי שחל טבילה ו' על גופה פלט מבער יוס, ואמ' ג' כזיהות לבל תלוז יהא בגדר פסיק רימ' שם, אך יש מקו שבכרכה שיתלשו

איןנה מקפידה והוא עכ"פ ביטול לשעה ומהני לדברי הריטב"א הנ"ל. ואף שיש חולקים עליהם כמו שביאנו לעיל עיפוי זה, מ"מ חזון לאיצטרופי עם שאר ספיקות. ובשו"ת הר צבי (יר"ד סי' קסה) דין במי שהניחו לה גבס על אצבעה כך שם תסידנו אין בזה סכנה, וכותב שיש להחמיר בדברי הסדר"ט, אלא שם ברור הדבר שהבעל יבוא לידי עבירה וגם בהרהור עבירה, ובפרט בדורנו דור יתום לא יעכט מלטבל כדי להצילו מעבירה חמורה. ולפ"ז הוא הדין לגביו פלسطר אמריקאי, וכ"ש במצב שהסתה הגבש עלולה להביא לידי סכנה, שבזה גם הסדר"ט מודה. וכ"פ בשווי'ת בני יהודה מסלthon (כ"י) הובאו דבריו בשווי'ת יב"א (ח"ג סי' יב אות י), שברטיה שמקפdetת שלא להסירה שפיר יש להקל, היה ונחפשתה מאר בהז"ז ואם נבוא להחמיר יבאו לידי קולא בעון הז"ל, ובא עמו בהסתמה הגאון ישכיל עבדי (ח"ד סי' טז), וכ"פ הגהמ"ח להקל במקום שהרטיה עומדת להשר או' ומן רב, אבל אם נשארו אך ימים אחדים להזרתה נכון להמתין ולהוחש לדברי המחים, וכ"פ להקל בשווי'ת צין אליעזר (ח"ד סי' ט), וכ"כ להקל בשעה"ד גדול בשיעורי שבט הלוי (סק"ב). וצריכה להסיר קודם הטבילה כל חיצזה שעל גבי הגבש, אך ברור שהדבר תלוי בטיב הקפidea שמקפידים האנשים על חיצזה שעל הגבש (שער טבילה סי' לא אות ו' בשם הגרי"ש אלישיב שליט"א).

פסק רישיה שלא ניחא אליה באיטור דרבנן שלדעת הרבה אחרונים מותר, כמו"ש בשורת יב"א (ח"ד חאו"ח סי' כו), וכ"כ בשמירת שבת ההלכתה (פל"ח סכ"ה בעורה עג) בשם הנגש"ז איריבאך, שאם הוא מצטער מהאייספְּלָנִית נראה להקל כיין שתליישת השערות היא כלאחור יד ומקלקל ופסק רישיה שלא ניחא אליה.

ל

לפיוכם

א. רטיה וαιיספְּלָנִית שעיל גבי מכח החוצצים, לכн חייבות להיסרתם לפניהם הטכילה ותרחץ במים חמימים מקומ שיורי המשחה והדקק והתבול.ומי שלטכילה בשבת תעשה זאת מבعد יום, ואם שכחה מותר להיסירה בשבת ובכלך שתטיסרנה בנחת שלא יתלש שער, ומ"מ גם אם היהת דבוקה במקום ריבוי שער כך שברור בודאי שיתלש שער יש להקל. ודרין משחה שעיל המכחה נחכאר לעיל סעיף ח.

ב. רטיה החוצצת גם אם עומדת לישאר זמן רב, ואפילו פלסטיר אמריקאי שנשادر למשך חדש ומעלה, לא תטבול עד שתטיסרנו, ואם נראה לחכם שהבעל לא יוכל לשלוט ביצרו יש להקל שתטבול כך, ובכלך שתנקע מבחן וסבירותיו.

ג. והוא הדין למי שהוא גבס שאין בהסתורו סכנה אלא צער בלבד, אבל אם יש סכנה ממש כגון שהשבר פתוח

ובדין החובשת אלסטית שהונחה למי שסובלת מנתק, יש לבזר במציאות האם המים יכולים לחזור דרכה, ואם אין יש מקום להקל יותר בשופי, ע"פ מ"ש מהר"י ברונא שמי שאי אפשר לה לטבול בכוחות עצמה, ישכיבוה חבורותיה בסדין ויטבילה, והסכימו עמו כמה אחרים כמו שיתבאר لكمן סעיף ח, וגם החלקים שם ידועו בנד"ד שאין חשש טבילה על גבי דבר המקבל טומאה. וכ"כ בשורת צ"צ (ס"ס קכח) לגבי הקלאטן, שתשרה אותו תחליה במים חמימים כדי שהיא בלוע חוכו ממים, וכ"כ בהשומות לשורת מהרש"ם (ח"א סי' קצט) בשם תשובה מההדר"י זיסקינד (סי' יח) שמי שחוגרת חגורה על המכחה, תחליה אותה בשיעור טופח ע"מ להטפיח, ושיש להקל מדינה גם באינו רפואי, וכנראה סמרק על הרמב"ם והרמב"ן וסייעתם שם לحلלה ידיה במים מותרת לאחזה בחיבורת הטובלות אפילו בכך, אף שרואין להחמיר שם כמו שיתבאר במקומו (לOLUMN סכ"ח). וכן מצינו לגבי מי שע"פ דברי הרופאים יש סכנה בכנית מים לאזנה, שטולכת צמר גפן במים ותחבתו באוזן (להלן סעיף מג).

מי שלטכילה בליל שבת והיה דבוק על גופה פלסטיר, לכתלה תטיסרנו מבعد יום, ואם שכחה להטיסירו תטיסרנו בזיהירות לכל תחולש שערות באופן שלא יהיה בגדר פסק רישיה (שיעור שבת הלוי שם), אך יש מקום להקל אף במקומות שבהן שיתלשו שערות, משום דהו